

www.qbz.gov.al

FLETORJA ZYRTARE E REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

Botim i Qendrës së Botimeve Zyrtare

Viti: 2016 – Numri: 278

Tiranë – E martë, 19 dhjetor 2017

PËRMBAJTJA

Faqe

Vendim i Këshillit të Ministrave
nr. 773, datë 2.11.2016

Për miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale të Drejtësisë 2017–2020
dhe të planit të saj të veprimit.....

27847

VENDIM**Nr. 773, datë 2.11.2016**

**PËR MIRATIMIN E STRATEGJISË
NDËRSEKTORIALE TË DREJTËSISË
2017–2020 DHE TË PLANIT TË SAJ TË
VEPRIMIT**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës, me propozimin e ministrit të Drejtësisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e Strategjisë Ndërsektoriale të Drejtësisë 2017–2020 dhe të planit të saj të veprimit, sipas tekstit që i bashkëlidhet këtij vendimi.

**STRATEGJIA NDËRSEKTORIALE E DREJTËSISË
2017–2021**

Qershori 2017

SHKURTIME:

GjK	Gjykata Kushtetuese
GjL	Gjykata e Lartë
MD	Ministria e Drejtësisë
KLD	Këshilli i Lartë i Drejtësisë
KKGj	Konferenca Kombëtare Gjyqësore
ShM	Shkolla e Magjistratëve
ZABGj	Zyra për Administrimin e Buxhetit të Gjyqësorit
VKM	Vendim i Këshillit të Ministrave
DhKA	Dhoma Kombëtare e Avokatëve
DhKN	Dhoma Kombëtare e Noterëve
RN	Regjistri i Noterisë
DhKN	Dhoma Kombëtare e Ndërmjetësimit
DhKPPGj	Dhoma Kombëtare e Përmbaruesve Privatë Gjyqësore
ALBIS	Sistemi i menaxhimit elektronik të çështjeve të përmbarimit gjyqësor
BE	Bashkimi Evropian
KIE	Këshilli i Evropës
GjEDNj	Gjykata Evropiane e të Drejtave të Njeriut
KV	Komisioni i Venecias

2. Ngarkohen Ministria e Drejtësisë, ministritë e linjës dhe institucionet e drejtësisë për ndjekjen dhe zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

**ZËVENDËSKRYEMINISTRI
Niko Peleshi**

HYRJE

Këshilli i Ministrave, me Vendimin 519, datë 20/07/2011, miratoi Strategjinë Ndërsektoriale të Drejtësisë dhe Planin e saj të Veprimit për periudhën 2011 – 2013. Ishte strategjia e parë e përgatitur për sektorin e drejtësisë, ndonëse mbulonte vetëm një periudhë të shkurtër prej dy vjetësh. Strategjia Ndërsektoriale e Sistemit të Drejtësisë përbënte një dokument të rëndësishëm politikash për sistemin e drejtësisë që synonte: të rriste qasjen në drejtësi, të nxiste besimin publik në sistemin shqiptar të drejtësisë duke forcuar dhe rritur kontributin e këtij sektori në zhvillimin e shoqërisë shqiptare, si dhe të inkurajonte përvitimin e integrimit evropian.

Parimet që e përshkonin strategjinë fokusoheshin tek: parimi i pavarësisë, paanësisë dhe llogaridhëniec ndaj Kushtetutës dhe ligjeve, qasja në drejtësi, transparenca dhe cilësia e shërbimit kundrejt kostos efektive.

Strategjia u shoqërua me planin e veprimit, që përbante përpunimin e detajuar të objektivave në masa të matshme dhe veprime në lidhje me kohën, cilësinë dhe koston financiare. Politikat e siguruara në strategjinë e mëparshme kontribuan pozitivisht përmirësimin e funksionimit të një numri institucionesh të sistemit të drejtësisë. Objektivat dhe masat e parashikuara në strategjinë e mëparshme orientoheshin drejt efikasitetit funksional të institacioneve, si dhe bashkëpunimit dhe koordinimit të aktivitetit të tyre. Strategjia dhe plani i veprimit e shteruan fazën e tyre të zbatimit në fund të vitit 2013.

Që prej vitit 2013, nuk ka dokument politik qeveritar që t'i orientojë reformat në sektorin e drejtësisë. Në rrethanat e mungesës së një dokumenti të rëndësishëm politikash në sistemin e drejtësisë dhe në mbështetje të opinioneve/rekomandimeve të Bashkimit Evropian mbi domosdoshmërinë e ekzistencës së një dokumenti të tillë për vitet e ardhshme, Ministria e Drejtësisë ndërmori nismën për hartimin e një strategjie të re në përputhje me Strategjinë Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015 – 2020, që do të shtrihet deri në vitin 2020.

Me qëllim që të kontribuojë në procesin e Reformës Kuvendi i Shqipërisë, me vendimin nr. 96/2014, në nëntor 2014 krijoji Komisionin e posaçem të reformës së drejtësisë, i cili e kreu punën e tij në tri fazë. Në fazën e parë, Komisioni caktoi një grup ekspertësh të nivelit të lartë që kryen një analizë të sistemit të drejtësisë në Shqipëri. Problemet kryesore të identifikuara në sektorin e drejtësisë nga Dokumenti Analistik ishin të lidhura me ndarjen joefikase të kompetencave ndërmjet ekzekutivit dhe gjyqësorit; Kriteret dhe procedurat e emërimit për anëtarët e Gjykatës Kushtetuese, Gjykatës së Lartë dhe Prokurorit të Përgjithshëm; Statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve; procesin e procedurave disiplinore për gjyqtarët dhe prokurorët; kapacitetet e dobëta administrative në sektorin e drejtësisë; shpërndarjen e pamjaftueshme të buxhetit për infrastrukturën gjyqësore dhe pagat e gjyqtarëve; dhe arsimimin fillestare dhe të vazhdueshëm për gjyqtarët dhe prokurorët.

Në fazën e dytë, bazuar në gjetjet e Dokumentit Analistik, Komiteti ka përgatitur një dokument strategjik të titulluar "Strategjia për Reformimin e Sistemit të Drejtësisë dhe një Plan Veprimi". Kjo strategji përcakton objektivat e përgjithshme dhe specifike të reformës në sistemin e

drejtësisë dhe ndërhyrjet e nevojshme kushtetuese dhe ligjore për arritjen e këtyre objektivave. Në fazën e tretë, pas miratimit të amendamenteve të Kushtetutës me Ligjin nr. 76/2016 më 21 korrik 2016, si piketa e parë e reformës së drejtësisë, Komiteti filloi hartimin dhe dorëzimin e aprovimit për komponentët e tjera të paketës legislative¹.

Nga ana tjetër, për të përfunduar reformën e drejtësisë me aktivitete të tjera, Qeveria ka përgatitur këtë Strategji të Drejtësisë Ndërsektoriale dhe Planin e saj të Veprimit. Ajo përfshin strategjinë parlamentare dhe jep një përbledhje më të plotë të çka nevojitet për të reformuar sistemin e drejtësisë. Gjithashtu, përmban një tërësi aktivitetesh të identifikuara të natyrës ligjore, administrative dhe organizative. Pasqyron periudhën kohore kur duhet të ndërmerrin këto veprime dhe çka është më e rëndësishme, përmban vlerësimë financiare të shpenzimeve të nevojshme për të përparuar me reformën.

METODOLOGJIA

Procesi i hartimit të kësaj strategjie ka qenë gjithëpërfshire, duke përfshirë institucionet kryesore të sistemit të drejtësisë në Shqipëri, institucionet në varësi të Ministrisë së Drejtësisë, përfaqësuesit e profesioneve të lira ligjore, si dhe konsultimet me përfaqësuesit e organizatave të shoqërisë civile. Një grup pune me përfaqësues nga të gjitha këto institucione është ngritur me Urdhër të Ministrit të Drejtësisë. Janë organizuar një sërë takimesh dhe është kryer një analizë e Strategjisë së mëparshme Ndërsektoriale të Drejtësisë për periudhën 2011-2013. Qëllimi i analizës ishte identifikimi i nivelit të zbatimit të Strategjisë së vjetër dhe fushave për ndërhyrje të mëtejshme. Analiza identifikoi gjithashtu mësimet e nxjerra dhe sfidat për të ardhmen në sektorin e drejtësisë. U shqyrtuan të gjitha dokumentet përkatëse strategjike të Shqipërisë, BE dhe dokumenteve të tjera ndërkombëtare, si dhe analizat e OJF-ve që vlerësojnë progresin dhe sfidat e sektorit të drejtësisë në Shqipëri. Dokumenti kryesor që kontribuoi në këtë analizë dhe që u mbajt në konsideratë nga grupi i punës ishte Dokumenti Analistik i përgatitur nga Komisioni Parlamentar të Posacëm për Reformën e Drejtësisë.

Pas analizës së këtyre dokumenteve, grupi i punës ka identifikuar dhe paraqitur qëllimet strategjike për periudhën 2017-2021 dhe masat e ndërlidhura. Të gjitha këto gjetje fillojnë u përpunuani, u analizuan dhe u harmonizuan në takimet e grupit të punës dhe në intervistat pasuese me përfaqësuesit e institucioneve të drejtësisë në Shqipëri, duke përfshirë shoqërinë civile dhe palët ndërkombëtare që veprojnë në Shqipëri. Të gjitha rekomandimet që rrjedhin nga procesi gjithëpërfshire, me aktorët përkatës kombëtarë dhe ndërkombëtarë të këtij sektori janë përfshirë në tekstin përfundimtar të këtij dokumenti.

¹ Paketa e parë e ligjeve që u miratua pas ndryshimeve të Kushtetutës, përfshin legjislacionin që nevojitet më urgjentisht, të tillë si Ligji nr. 84/2016 i datës 30.08.2016 "Për rivlerësimin e përkohshëm të gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë", Ligji nr. 95/2016 i datës 06.10.2016 "Për organizimin dhe funksionimin e institucioneve në luftën kundër korruptionit dhe krimit të organizuar", Ligji nr. 96/2016 të datës 06.10.2016 "Për statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve në Republikën e Shqipërisë", Ligji nr. 97/2016 i datës 06.10.2016 "Për organizimin dhe funksionimin e prokurorisë në Republikën e Shqipërisë", Ligji nr. 98/2016 i datës 06.10.2016 "Për organizimin e pushtetit gjyqësor në Republikën e Shqipërisë", Ligji nr. 99/2016 i datës 06.10.2016 "Për disa ndryshime në ligjin "Për organizimin dhe funksionimin e Gjykatës Kushtetuese të Republikës së Shqipërisë" dhe Ligji nr. 115/2016 i datës 03.11.2016 "Për organet qeverisëse të sistemit të drejtësisë në Republikën e Shqipërisë".

Të gjitha masat në Planin e Veprimit të kësaj strategjje janë të prioritizuara, të buxhetuara dhe të ndara në fazë. Ndarja e masave në fazë është kryer në përputhje me kapacitetet absorbuese të institucioneve të sektorit të drejtësisë. Qëllimi i ndarjes në fazë ndjek lidhjen logjike me qëllim që zbatimi i tyre të realizohet edhe në mënyrë kronologjike.

KAPITULLI I: KONTEKSTI, ARSYETIMI DHE VLERËSIMI I RISKUT

ANALIZA KONTEKSTUALE

Komisioni Evropian, në Strategjinë e tij të Zgjerimit 2015, deklaron se: "Sistemi gjyqësor i Shqipërisë është në një fazë të hershme të përgatitjes. Mungesat thelbësore në sistemin gjyqësor mbeten në lidhje me pavarësinë dhe llogaridhënien e gjyqtarëve dhe prokurorëve, zbatimin e vendimeve, bashkëpunimin ndërinstitucional dhe administrimin e drejtësisë, i cili mbetet i ngadaljtë. Një komision i posaçëm parlamentar u krijua për të kryer një reformë gjithëpërfshirese dhe përfshirese të drejtësisë. Hapat e ardhshëm të rëndësishëm janë miratimi i strategjisë së reformës gjyqësore dhe planit të veprimit të ndjekur nga miratimi i masave të nevojshme institucionale, legislative dhe procedurale".

Në Konkluzionet e Përbashkëta të Dialogut të 6-të të Nivelit të Lartë mbi Prioritetet Kryesore në Mars 2016, Komisioneri i Zgjerimit të BE-së, Hahn, theksoi rëndësinë e kryerjes së një procesi të plotë, gjithëpërfshire dhe të qëndrueshëm të reformës së drejtësisë, i cili është thelbësor për të tritur besimin e publikut në sistemin gjyqësor dhe për të luftuar kundër krimit të organizuar dhe korruptionit. Komisioneri theksoi se reforma e sistemit të drejtësisë është çelësi për të quar përpara përpara lëvizjen e Shqipërisë në procesin e pranimit në BE. Ai u bëri thirrje të gjithë personave të përfshire që të punojnë për kompromiset e nevojshme, në përputhje me standarde evropiane, duke treguar kështu mbështetje të plotë për këtë reformë thelbësore. Ai theksoi rëndësinë e sigurimit të zbatimit të reformës.

Sipas nenit 78 të MSA-së, një rëndësi e veçantë do t'i kushtohet konsolidimit të shtetit ligjor dhe forcimit të institucioneve në të gjitha nivelet në fushat e administratës në përgjithësi dhe zbatimit të ligjit dhe administrimit të drejtësisë në veçanti. Bashkëpunimi midis Shqipërisë dhe BE-së do të synojë në forcimin e pavarësisë së gjyqësorit dhe në përmirësimin e efikasitetit të tij, duke nxitur funksionimin e policisë dhe organeve të tjera të zbatimit të ligjit, duke ofruar trajnime të mjaftueshme dhe duke luftuar korruptionin dhe krimin e organizuar.

Në Planin Kombëtar Shqiptar për Integrinë Evropiane 2016-2020², parashikohet se çdo veprim i ndërmarrë nga qeveria shqiptare në kuadër të reformës së sistemit të drejtësisë dhe shtetit ligjor ka për qëllim përfundimtar krijimin e një sistemi gjyqësor të pavarur, të përgjegjshëm dhe efikas në Shqipëri, i cili është në gjendje të ofrojë drejtësi në mënyrë të drejtë dhc transparente, si dhe të zbatojë legjislacionin e përafruar në përputhje me acquis të BE-së.

² Plani Kombëtar për Integrinë Evropiane 2016-2020, faqe 21

Qëndrimi i Përbashkët i Bashkimit Evropian në takimin e 8-të të Këshillit të Stabilizim-Asociimit të BE-Shqipëri të shtatorit 2016 është se reforma e sistemit gjyqësor mbetet një sfidë kryesore për procesin e integrimit të Shqipërisë në BE. Pavarësia, paanshmëria, transparenca, profesionalizmi, efikasiteti dhe llogaridhënia e sistemit gjyqësor janë elemente qendrore në vlerësimin e kritereve politike për pranimin në BE dhe janë komponenti kryesor për të siguruar respektimin e shtetit ligjor dhe përparimin në luftën kundër korruptionit dhe krimit të organizuar. BE-ja thekson se reforma gjyqësore është një komponent kryesor për të çuar përpresa lëvizjen në procesin e anëtarësimit të Shqipërisë në BE dhe mund të jetë transformuese për reforma të tjera.

Rekomandimet e Komitetit të 7-të të Stabilizim Asociimit (qershor 2016) mbi përparimin e reformës së sistemit të drejtësisë theksojnë se Shqipëria do të duhet të finalizojë procesin e reformës në vazhdim, në përputhje me standarde dhe praktikat më të mira evropiane. Shqipëria duhet të ecë përpresa me zbatimin e një reforme që është thelbësore për forcimin e shtetit ligjor në vend.

Programi i Qeverisë Shqiptare 2013-2017, shprehet se qeveria është e angazhuar të mobilizojë të gjitha burimet e duhura njerëzore, teknike dhe financiare në shërbim të hapjes së një faqeje të re në shtetin ligjor në Shqipëri, në përputhje me standarde që priten nga një vend kandidat për anëtarësim në BE. Për katër vjet, qeveria është përkushtuar që: (i) të marrë të gjitha nismat dhe masat legislative në kompetencën e saj për të forcuar pavarësinë, paanësinë, profesionalizmin dhe efikasitetin e gjyqësorit; (ii) të ndërmarrë reforma radikale, gjithëpërfshirëse dhe afatgjata për të rivendosur integritetin e gjyqësorit dhe të institucioneve të sistemit të drejtësisë; (iii) të krijojë të gjitha kushtet e nevojshme për funksionimin efikas të sistemit gjyqësor shqiptar në përputhje me standarde e BE-së; (iv) të sigurojë respektimin e standardeve më të larta ndërkombëtare në fushën e të drejtave të njeriut, duke përfshirë qasjen e plotë dhe të barabartë në drejtësi për të gjithë; (V) të krijojë një kuadër ligjor modern penal; (Vi) të garantojë bashkëpunimin e plotë dhe efektiv me institucionet ndërkombëtare të drejtësisë; dhe (vii) të përmirësojë procesin e hartimit të legjislacionit.

Këto sfida pranohen nga Qeveria Shqiptare si të nevojshme, por u duhet përshtatur një qasje e planifikuar dhe logjike që përfshin afate të përshtatshme kohore dhe objektiva që janë përcaktuar në Strategji dhe në planin e saj të veprimit. Këto sfida do të trajtohen në mënyrë pragmatike dhe pozitive; qasja, objektivat strategjike, objektivat operacionale, afati kohor, analiza e ndikimit dhe afati kohor përcaktohen në Strategjinë e Sektorit dhe në Planin e tij të Veprimit.

Vendimi i Këshillit Evropian i qershorit 2014 për t'i dhënë Shqipërisë statusin e vendit kandidat është një njojje e hapave të ndërmarrë ndërkaq. Është gjithashtu një inkurajim për të përshtpjtar ritmin e reformave. Në nëntor 2013, Komisioni ndërmori një dialog të nivelit të lartë me Shqipërinë për ta ndihmuar vendin të ruante fokusin mbi procesin e integrimit në BE dhe të monitoronte progresin e reformës në kuadrin e përparësive kyçë të identikuara për hapjen e negociatave të anëtarësimit. Kjo Strategji është ndërtuar në fryshtë e këtij qëndrimi pozitiv.

Reforma në drejtësi, është një ndër prioritetet kyçë të Qeverisë Shqiptare dhe një ndër çështjet më të përshtatshme që duhen trajtuar në kudër të pesë përparësive kyçë përfshirë hapjen e negociatave të anëtarësimit me BE-në. Këto sfida reflektohen gjithashtu në përgjasjen e qeverisë ndaj çështjeve përkatëse përfshirë trajtimin e pesë përparësive kyçë përfshirë hapjen e procesit të anëtarësimit me BE-në dhe lidhen me reformën e gjyqësorit dhe luftën kundër korruptionit. Referencat kyçë lidhur me përgjasjen përfshirë Strategjinë Kombëtare përfshirë Zhvillim dhe Integrim (SKZHI) 2015-2020, Strategjinë Ndërsektoriale kundër Korruptionit 2015-2020, Planin e Veprimit të Strategjisë Ndërsektoriale kundër Korruptionit 2015-2017, Strategjinë Kombëtare Ndërsektoriale përfshirë Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2014-2020, si dhe Dokumentin Analistik përfshirë Reformën e Drejtësisë të hartuar nga Grupi i Ekspertëve të Nivelit të Lartë i Komisionit Special Parlamentar përfshirë Reformën e Sistemit të Drejtësisë.

Në maj 2014, Qeveria Shqiptare miratoi një Plan Veprimi mbi Përparësitë Kyçë me qëllim që të ndërmerrshin reformat e nevojshme përfshirë zbatimin e pesë përparësive kyçë, përbushja e të cilave përcaktohej në Strategjinë e Zgjerimit të Komisionit Evropian 2013-2014, si parakusht që Shqipëria të niste negociatat e anëtarësimit.

Progres Raporti i publikuar nga Bashkimi Evropian përfshirë vitin 2015 (hyrë në fuqi në nentor 2015) pranon se *Shqipëria ka bërë progres gjatë viti të kaluar. Ai identifikon se janë ndërmarrë hapa të mëtejshme drejt reformës së gjyqësorit. Ai nënizon faktin se qeveria ka treguar vullnet politik përfshirë vepruar me vendosmëri përfshirë parandalimin dhe luftën kundër korruptionit. Kuadri legjislativ është forcuar dhe koordinimi dhe monitorimi i politikave në nivel qendror është përmirësuar. Lufta kundër krimit të organizuar tregon një prirje pozitive në një numër fushash, me një intensifikim të veprimitarive përfshirë zbatimin e ligjit, veçanërisht kapjen e drogës dhe krimet që lidhen me drogën, si dhe krimin ekonomik dhe trafikimin e qenieve njerëzore. Janë marrë disa hapa përfshirë përmirësimin e njohjes ligjore të drejtave të personave lesbiske, gay, biseksuale, transgjinorë dhe intersekse.*

Përfshirë këtë qëllim Bashkimi Evropian rekomandoi vazhdimin e reformave, përfshirë një reformë gjithëpërfshirëse të gjyqësorit me qëllim forcimin e pavarësisë, efikasitetit dhe llogaridhënieve së tjave. Rekomandohet që këto reforma të arrihen në konsultim të ngushtë me Komisionin e Venecias.

Çështje specifike të përmendura që kishin nevojë përfshirë vëmendje ishin krijimi i precedentëve solidë përfshirë hetime, ndjekje penale dhe dënimë proaktive në të dyja fushat; marrja e masave efektive përfshirë përfshirë mbrojtjen e të drejtave të njeriut, përfshirë të drejtat e romëve, forcimi i politikave antidiskriminim, si dhe zbatimi i të drejtave të pronësisë. Duke mbështetur objektivat dhe masat e parashikuara në strategjinë e mëparshme, institucionet e sistemit të drejtësisë kanë demonstruar tregues pozitivë në përmirësimin e veprimitarise dhe efikasitetit të tyre. Megjithatë, kjo periudhë ka demonstruar edhe probleme, kryesisht lidhur me mënyrën e funksionimit dhe ofrimin e shërbimit qytetarëve.

Strategjia EVROPA 2020 ka tre prioritete të lidhura me rritjen e ekonomisë (rritje e shpejte, e qëndrueshme dhe gjithëpërfshirëse), e cila mund të arrihet vetëm nëse ekziston zbatimi i drejtë i ligjit dhe respektimi i të drejtave themelore. Gjithashtu Strategjia e Evropës Juglindore (SEE) 2020 ka dy dimensione kyçë dhe relevante, Anti-korruptioni dhe Gjyqësori që kërkojnë të ulin

korrupsionin në administratën publike dhe të arrijnë një përmirësim të dukshëm në funksionimin e sistemit gjyqësor në EJL. Përveç kësaj, një gjyqësor i pavarur, efikas dhe i përgjegjshëm është gjithashtu një parakusht *a sine qua non* për shtetin ligjor, zhvillimin e demokracisë dhe të drejtave të njeriut dhe për këtë arsy, kapitulli 23 i *acquis communautaire* të Bashkimit Evropian kërkon krijimin e një sistemi gjyqësor të pavarur, efikas dhe të përgjegjshëm.

LIDHJA ME DOKUMENTE TË TJERË STRATEGJIKË

Kjo strategji përfshin një qasje ndërsektoriale, me qëllim trajtimin e cështjeve të identikuara në një mënyrë gjitheperfishirese dhe të koordinuar mirë. Për më tepër, qasja ndërsektoriale synon rritjen e ndikimit dhe kontrollit të qeverisë në këtë sektor dhe kontribuon në shpëmdarjen më të mirë të burimeve brenda sektorit, rritjen e koherencës midis politikave, shpenzimeve dhe rezultateve, si dhe uljen e kostove të transaksionit. Kjo qasje strategjike është në përputhje të plotë me qasjen sektoriale të BE-së, e cila kërkohet në të gjitha fushat e administrimit të një vendi aspirues. Në këtë drejtim, kjo Strategji dhe Plani i Veprimit i tij, marrin në konsideratë strategjitë e tjera përkatëse ekzistuese të vendit, si:

Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim 2015-2020 (SKZHI), e cila përeakton qëllimet afatmesme dhe afatgjata të qeverisë për të gjithë sektorët bazuar në një vizion kombëtar, u miratua më 11 maj 2016 me Vendim të Këshillit të Ministrave nr. 348. SKZHI është një primbledhje e të gjitha strategjive dhe politikave qeveritare, duke përfshirë strategjitë ndërsektoriale dhe politikat rajonale dhe shërben si një kuadër referimi për alokimin e fondeve gjatë hartimit të PBA-së. Në SKZHI qeveria përcaktoi reformën e sistemit të drejtësisë si një nga priorititet kryesore të saj, duke theksuar synimin për të ndërtuar "*Shqipërinë: një vend i bazuar në shtetin ligjor, garantimin e të drejtave dhe lirive themelore të njeriut, me një sistem të hapur dhe drejtësi të barabartë që siguron drejtësi për të gjithë*".

Objektivat specifike të Strategjisë në lidhje me reformën e drejtësisë janë:

- Konsolidimi i pavarësisë dhe efikasitetit të gjyqësorit;
- Rritja e transparencës dhe konsolidimi i besimit të publikut në sistemin e drejtësisë;
- Përmirësimi i mëtejshëm i shërbimit ekzekutiv publik dhe privat dhe kryerja e profesioneve ligjore falas;
- Garantimi i të drejtave themelore personale dhe transformimi i ndëshkimit penal në mundësitë e ri-arsimimit;
- Të përmirësohet më tej infrastruktura e burgjeve dhe mekanizmat e sigurisë në burgjet dhe sistemet e paraburgimit, në përputhje me standarde konventuale ndërkombëtare; Instalimi i kamerave në të gjitha institucionet e burgjeve; dhe duke transformuar gradualisht lehtësira për të miturit në strukturat e hapura ose pjesërisht të hapura.
- Krijimi i një baze të dhëash të centralizuar elektronike të të dhënavëve për të burgosurit që ofrojnë statistika

Strategjia Ndërsektoriale Kundër Korruptionit 2015-2020 dhe Plani i Veprimit i Strategjisë Ndërsektoriale kundër Korruptionit 2015-2017, janë miratuar në mars të vitit 2015. Kjo strategji trajton korruptionin në tre drejtime: parandalimin, ndërgjegjësimin dhe ndëshkimin. Lidhjet me reformën e sektorit të drejtësisë rezultojnë nga objektivat në kuadër të "qasjes represive", e cila përfshin: përmirësimin e efikasitetit dhe efektivitetit të hetimeve penale kundër korruptionit; përmirësimin e bashkëpunimit ndërmjet agjencive të zbatimit të ligjit në ndjekjen penale dhe ndëshkimin e korruptionit; përmirësimin e kuadrit ligjor për ndjekjen e krimeve ekonomike dhe financiare; përmirësimin e bashkëpunimit ndërkombëtar ligjor dhe policor në luftën kundër krimít ekonomik dhe finanziar.

Strategjia Ndërsektoriale për Decentralizimin dhe Qeverisjen Vendore 2014-2020. Ndarja e re territoriale-administrative e vendit, me qëllim rritjen dhe përmirësimin e aksosit të qytetarëve në shërbimet publike, do të ketë ndikim të drejtpërdrejtë në riorganizimin e hartës gjyqësore dhe rrjedhimisht në qasjen në drejtësi për qytetarët.

Strategjia Ndërsektoriale e Reformës së Administratës Publike 2015-2020 është miratuar me VKM-në nr. 1017, datë 18 shtator 2009. Kjo strategji përqendrohet, ndër të tjera, në forcimin e kapaciteteve në ZKM dhe Ministrinë e Drejtësisë për përgatitjen e legjislacionit. Masat e BE-së për Barazinë Gjinore dhe Fuzizimin e Grave nëpërmjet Marrëdhënieve të Jashtme të BE-së 2016-2020 dhe Strategjisë Kombëtare për Barazinë Gjinore, Dhunën Gjinore dhe Dhunën në Familje, e cila ndër të tjera ka si një nga qëllimet e saj strategjike garantimin e mbrojtjes ligjore për viktimat e brendshme nga dhuna.

Plani Kombëtar i Shqipërisë për Integrinë Europiane 2016-2020 dhe Udhërrëfyesi për 5 Prioritetet kryesore e konsiderojnë reformën në sektorin e drejtësisë si prioritet kyç dhe thelbësor për përpjekjet para anëtarësimit dhe me rëndësi të veçantë gjatë negociatave për anëtarësim. Reforma në sektorin e drejtësisë do të synoje forcimin e pavarësisë, illogaridhënieve dhe profesionalizmit në sistemin gjyqësor. Një nga objektivat është përmirësimi i sistemit të emërimit, vlerësimit, ngritjes në detyrë dhe transferimit të gjyqtarëve dhe prokurorëve, që kërkon miratimin e disa ndryshimeve ligjore. Do të merren masa për të zvogëluar numrin e rasteve gjyqësore të akumuluara, qoftë përmes ndryshimeve ligjore, ashtu edhe përmirësimet në infrastrukturë dhe burime.

Strategjia e Menaxhimit të Financave Publike në Shqipëri për periudhën 2014-2020 është miratuar me VKM-në nr.908, datë 17.12.2014. Është e rëndësishme për arrijen e kritereve të përshtatshmërisë në lidhje me MFP për mbështetjen e buxhetit të sektorit. Zbatimi i Strategjisë së MFP-së është vendimtar për përmirësimin e PBA-së dhe rrjedhimisht për planifikimin, buxhetimin dhe monitorimin e duhur të strategjisë së sektorit të drejtësisë. Strategjia Afatmesme e Prokurorisë Shqiptare 2015-2017 fokusohet në rritjen e efektivitetit të hetimeve, forcimin e kapaciteteve hetimore profesionale dhe teknike, si dhe forcimin e bashkëpunimit ndërinstitucional etj.

ARSYETIMI

Strategjia Ndërsektoriale e Drejtësisë dhe Plani i saj i Veprimit janë rezultat i një analize të plotë të zbatimit të strategjisë së mëparshme, si dhe të raporteve të ndryshme nga organizatat kombëtare dhe ndërkombëtare.

Analiza e fundit më gjithëpërfshirëse në këtë aspekt është paraqitur në Dokumentin Analistik të përgatitur nga Komisioni i Posaqëm Parlamentar mbi Reformën e Drejtësisë. Bazuar në këtë analizë, problemet kryesore të identifikuara në sektorin e drejtësisë lidhen me (i) ndarjen e pushteteve, kryesisht ndërmjet ekzekutivit dhe gjyqësorit; (ii) kriteret dhe procedurat e emërimit për anëtarët e Gjykatës Kushtetuese, Gjykatës së Lartë dhe Prokurorit të Përgjithshëm; (iii) statusin e gjyqtarëve dhe prokurorëve; (iv) procesin e procedurave disiplinore për gjyqtarët dhe prokurorët; (V) kapacitetet e dobëta administrative në sektorin e drejtësisë; (Vi) shpërmdarjen e pamjaftueshme të buxhetit për infrastrukturën gjyqësore dhe pagat e gjyqtarëve; dhe (vii) arsimimin filletar dhe të vazhdueshëm për gjyqtarët dhe prokurorët.

Kompetenca ekskluzive e Ministrit të Drejtësisë për të filluar procedimet disiplinore kundër gjyqtarëve është në kundërshtim me parimet e BE-së. Procesi i emërimit të gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese nuk kishte kriterë të qarta dhe të detajuara për kandidatët, transparencë në zgjedhjen dhe propozimin e tyre dhe rregulla të qarta për kryerjen e procesit të emërimit. Ligji organik dhe Kushtetuta nuk ishin të pajtueshme kur erdhën në kategorinë e atyre që mund të drejtoheshin në gjykatë dhe në autoritetin ligjor të vendimeve të Gjykatës Kushtetuese. Kishte mungesë orientimi të përgjithshëm kushtetues në lidhje me kriteret kualifikuese që duhet të plotësoheshin nga një kandidat për gjyqtar në Gjykatën e Lartë, i cili i dha ligjvénësit liri të plotë në përcaktimin e këtyre kritereve. Çështjet u identifikuau edhe në lidhje me përfundimin e mandatit, qëndrimin në detyrë pas mandatit, largimin nga detyra, dorëheqjen dhe përgjegjësinë disiplinore të gjyqtarit.

Në përgjithësi, gjykimi i rasteve nga gjykatat e tre niveleve nuk garanton plotësish gjykimin brenda një periudhe të arsyeshme. Statusi i gjyqtarëve nuk ishte rregulluar në mënyrë të qartë nga legjislacioni. Në mënyrë të ngjashme, legjislacioni nuk është i qartë në lidhje me kriteret dhe procedurat për emërimin e gjyqtarëve, vlerësimin e tyre profesional dhe zhvillimin e karrierës. Sistemi i pagave, shpérblimeve dhe mbrojtja sociale dhe shëndetësore e gjyqtarëve nuk iu përgjigj nevojës së trajtimit dinjitoz financiar, si dhe natyrës së përgjegjësive të funksionit gjyqësor dhe shkallës së vështirësive.

Nuk kishte kriterë bazë kushtetuese për përgjedhjen e anëtarëve të Këshillit të Lartë të Drejtësisë të zgjedhur nga Kuvendi, i cili rezultoi në mungesë të transparencës dhe cilësisë në përbërje dhe e la ligjvénësin me liri të pakufizuar në përcaktimin e këtyre kritereve. Shumica minimale (36 vende), e nevojshme për votimin e tyre në Kuvend, nuk ofroi garanci të mjaftueshme në drejtim të respektimit të pavarësisë së KLD-së. Përbërja aktuale e KLD-së, ku gjykatësit kanë 10 nga 15 vendet e parashikuara nga Kushtetuta, nuk përjashton ndikimin e ekzekutivit dhe legjislativit dhe gjithashtu cenon besueshmërinë dhe legitimitetin e gjyqësorit. Gjithashtu, Kushtetuta nuk parashikonte kriteret bazë që duhet të përbusheshin nga një kandidat për Prokurorinë e Përgjithshme. Miratimi i kandidimit nga Kuvendi me një kuorum të thjeshtë (minimum 36 deputetë) nuk shërben për të marrë një mbështetje të gjërë nga ligjvénësi

dhe për të garantuar pavarësinë që duhet të karakterizojë këtë funksion të lartë. Organizimi hierarkik ka shkaktuar probleme ndërmjet prokurorëve të niveleve të ndryshme, të cilët i nënshtronen proceseve të shqyrtimit gjyqësor jo vetëm në gjykatat e juridiksonit të zakonshëm, por edhe në Gjykatën Kushtetuese. Mungesa e përgjegjësisë së Prokurorisë së Përgjithshme mbetet shqetësuese.

Edhe pse është konceptuar si një organ përfaqësues i prokurorëve, këshilli prokurorial nuk ka një ndikim real në karrierën e prokurorëve, emërimin, transferimin, disiplinën dhe ngritjen e tyre në detyrë. Mendimet e Këshillit të Prokurorisë janë vetëm të natyrës këshillimore dhe nuk janë të detyrueshme për Prokurorin e Përgjithshëm. Ajo nuk funksionon si një organ i veçantë nga autoriteti i Prokurorit të Përgjithshëm dhe nuk ka kompetencia përmarrjen e vendimeve.

Shkolla e Magjistraturës dhe ndikimi i saj në formimin e gjyqtarëve dhe prokurorëve të ardhshëm është një histori suksesi. Sidoqoftë, ky institucion, në aspektin e trajnimit fillestar, has vështirësi në rekrutimin e kandidatëve për shakat të pamundësisë së vlerësimit të treguesve të integritetit, etikës, sjelljes shoqërore dhe morale, ndershmërisë etj. Për sa i përket trajnimit të vazhdueshëm, theksohet se ekziston një mungesë e ndërgjegjësimit të gjyqtarëve dhe prokurorëve mbi nevojën për trajnim të vazhdueshëm, pjesërisht si rezultat i peshës së vogël që trajnimi zë në vlerësimin e gjyqtarëve nga KLD-ja.

Problemi kryesor i identifikuar në lidhje me sistemin penitenciar lidhet me kushtet fizike në burgje dhe mbipopullimin. Ka mungesë të institucioneve të përshtatshme për kryerjen e masave edukative dhe mjekësore, duke e bërë këtë të fundit të pamundur. Personat ndaj të cilëve është vendosur trajtimi i detyrueshëm në një institucion mjekësor vazhdojnë të qëndrojnë në institucionet e burgjeve, ose në rastin më të mirë në spitalin e burgut, pasi nuk ekziston një institucion mjekësor specifik. Gjithashtu, ndryshimet e shpeshta të personelit të burgjeve dhe trajnimit të policisë së burgjeve kufizojnë efektivitetin e tyre.

Në përgjithësi, çështjet e identifikuara në lidhje me profesionin e lirë ligjor lidhen me hyrjen në profesion, performancën efikase në garantimin e një shërbimi më të mirë për qytetarët, rolin e dhomave në hyrjen në profesion, si dhe llogaridhëni e përkatësishët profesionistëve të lirë ligjorë.

Për të trajtuar të gjitha problemet e mësipërmë dhe zgjidhjeve që i jep ridizenjimi i ri i sistemit të drejtësisë, miratuar me ndryshimet Kushtetuese dhe paketën ligjore të 7 ligjeve kryesore të Reformës në Drejtësi, kjo Strategji dhe Plani i saj i Veprimit i adreson nëpërmjet tetë shtyllave tematike ose qëllimeve strategjike. Sipas secilit qëllim strategjik janë përeaktuar disa objektiva që do të kontribuojnë në arritjen e qëllimit strategjik. Për më tepër, për çdo objektiv parashikohet që një grup i masave indikative të zbatohet nga një ose dy institucione përgjegjëse. Masat indikative janë planifikuar në kohë dhe në kosto

VLERËSIMI I RISKUT

Rreziku	Niveli	Masat lehtësuese
Vonesa në lidhje me miratimin e ligjeve lidhur me reformën në drejtësi	Mesatare	Dialogu i vazhdueshëm politik me të gjithë bashkëbiseduesit kryesorë duke përfshirë partitë kryesore opozitare të cilat janë thelbësore për miratimin e legjislacionit kryesor.
Vonesa në ngritjen e institucioneve të reja të sistemit të drejtësisë	Mesatare	Dialogu i vazhdueshëm politik me të gjithë bashkëbiseduesit kryesorë, duke përfshirë partitë kryesore opozitare, të cilat janë thelbësore për ngritjen e organeve të verifikimit (vetingut).
Koordinimi i fragmentuar i sektorit, progres i ngadalët në krijimin e kuadrit të koordinimit dhe monitorimit (IPMG). Iniciativat e Larta për ngritjen e një IPMG-je të Drejtësisë përkrahen nga ndërhyrjet afatshkurtra të BE-së dhe nga një projekt TA i ardhshëm (IPMG).	I lartë	Koordinimi dhe monitorimi i zbatimit të Strategjisë dhe Planit të saj të Veprimit që do të mbështetet nga një projekt i asistencës teknike TA që shoqëron operacionin e mbështetjes buxhetore.
Mungesa e angazhimit dhe ushtrimit të së drejtës për zbatimin e Strategjisë dhe Planit të saj të Veprimit.	Mesatare	Dialogu i vazhdueshëm i politikave në kontekstin e IPMG-së për drejtësi. Plani i Veprimit është përgatitur nga një grup punc ndërinstitucional dhe në konsultim të ngushtë me një gamë të gjërë të palëve të interesuara për të identifikuar se çfarë masash duhet të ndërmerrin për të zgjeruar të drejtën për zbatimin e Planit të Veprimit.
Mungesa e fondeve për zbatimin e planit të veprimit (dhe në veçanti të institucioneve të reja), si dhe mungesa e perspektivës afatmesme mund të ndikojnë negativisht në aftësinë e aktorëve për të përbushur mandatet e tyre dhe zbatimin e planit të veprimit.	I lartë	Dialogu i lartë i vazhdueshëm i politikave ndërmjet institucioneve të sistemit të drejtësisë dhe Ministrisë së Financave do të kontribuojë në zbutjen e rrezikut të mungesës së fondeve. Sidoqoftë, duhet siguruar që fonde të mjafueshme buxhetore të kanalizohen në qellimet e synuara. Kjo do të sigurohet me përcaktimin e duhur dhe monitorimin e treguesve të performance-s për zbatimin e Planit të Veprimit. Kapacitetet buxhetore afatmesme të institucioneve të gjyqësorit duhet të forcohen.
Kapaciteti i kufizuar absorbues dhe mungesa e burimeve njerëzore në dispozicion për të zbatuar proceset e reformës	Mesatar	Mbështetja përmes ndërtimit të kapaciteteve plotësuese ose të propozuara për të lehtësuar reformat, konkretisht projektet në vazhdim EURALIUS dhe PAMECA dhe projektet e planifikuara

KAPITULLI II: VIZIONI, PËRPARËSITË DHE SYNIMET STRATEGJIKE

Vizioni

Shteti ligjor garantohet nga Kushtetuta dhe ligjet e Republikës së Shqipërisë, që promovon konsolidimin e demokracisë dhe zhvillimin e qëndrueshëm politik, ekonomik dhe social në vend.

Misioni

Zbatimi i suksesshëm i reformave në sektorin e drejtësisë përfshirë siguruar një sistem gjyqësor efektiv, efikas, të pavarur dhe transparent, në përputhje me praktikat më të mira evropiane.

Funksionimi i shtetit ligjor bazuar në institucione që garantojnë qasje dhe besim bazuar në parimet e pavarësisë, meritokracisë dhe llogaridhënieve, do të zhillohet përmes përparësive të identifikuara strategjike që do të kenë objektiv trajtimin e gjeljeve dhe rekondicioneve të raporteve të prodhua nga Bashkimi Evropian dhe Këshilli i Evropës, si dhe donatorë e palë të tjera të interesuara. Synimi ynë është të garantojmë që Shqipëria ka një sistem ligjor plotësisht funksionues, efikas dhe efektiv që mbrojë drejtat e qytetarëve, respekton shtetin ligjor dhe eliminon korruptionin, si dhe mbrojë drejtat e njeriut.

Strategjia e sektorit është shkruar në mënyrë specifike përfshirë garantuar që ka harmoni mes strategjisë kombëtare/ të vendit dhe përqasjes së paraqitur në planin e veprimit. Këto lidhje janë identifikuar më poshtë. Në kapitullin e kontekstit është përfshirë një ekstrakt nga raportet përkatëse të publikuara nga Bashkimi Evropian, grupe pune ekspertësh dhe donatorë të tjerë që ngrenë çështje që janë marrë në konsideratë brenda përqasjes së strategjike.

Plani Kombëtar i Shqipërisë përfshirë Integrimin Evropian e përkufizon reformën në sektorin e drejtësisë si përparrësi kyç. Plani Kombëtar i referohet reformës si e kryer nga Kuvendi, që bazohet në shtatë shtylla: reforma e sistemit të drejtësisë, pushteti gjyqësor, drejtësia penale, trajnimi dhe arsimi ligjor, shërbimet ligjore dhe profesionet e lira ligjore, lufta kundër korruptionit në sektorin e drejtësisë.

Përqasja e kësaj strategjie dhe planit të veprimit, bazohet te supozimi se pas miratimit të amendamenteve të Kushtetutës dhe legjislacionit tjetër kyç, zbatimi i reformës do të vazhdojë pa vonesa dhe pengesa.

Ndikimi i ndryshimeve kushtetuese dhe në disa raste legjislacioni, janë detajuar në objektiva specifike që merren me zbatimin e ndryshimeve kushtetuese dhe legjislative.

Disa nga këto ndryshime fokusohen në funksionimin efektiv të organizatave të nivelit të lartë, si pushteti i gjyqësorit dhe sistemi i prokurorisë Ndryshimet kritike planifikohen të kenë ndikim maksimal. Në disa fusha propozohet krijimi i organeve të reja në fusha kyç lidhur me funksionimin e drejtësisë, si Inspektoriati i Lartë, Këshilli i Lartë Gjyqësor dhe Këshilli i Lartë i Prokurorisë.

Lidhur me fushat e identifikuueshme të kriticizmit nga organizatat ndërkombëtare, si Këshilli i Evropës dhe Bashkimi Evropian, si antikorrupsioni dhe të drejtat e njeriut, përqasja jonë ka qenë përmirësimi i bazave legislative, zhvillimi i ndërgjegjësimit, zhvillimi i procedurave dhe sistemeve të politikave, fluja e monitorimit dhe prodhimi i raporteve statistikorë dhe zhvillimi i lidhjeve të reja ndërkombëtare.

Në rastin e të drejtave të njeriut legislacioni ekziston, problemi ka të bëjë me monitorimin efektiv, rritjen e ndërgjegjësimit dhe përmirësimin e sistemit. Pranohet se ka shumë për të bërë, veçanërisht për pakicat etnike dhe romët, dhe në disa raste edhe për gratë. Një ndryshim specifik që duhet të përmirësojë shumë të drejtat e njeriut për grupin e njerëzve me sëmundje mendore, paftësi në të mësuar dhe grupe të tjera në disavantazh, si personat me autizëm, është krijimi i një strukture të re për njerëzit me këto lloje sëmundjesh dhe paftësish. Kjo do t'i mbajë ata larg sistemit të burgjeve, ku zakonisht myllen meqë nuk ka një masë alternative. Ky do të jetë një përmirësim i madh në të drejtat e tyre të njeriut.

Progres Raporti Shqipëria 2015 i Komisionit Evropian njeh se "është bërë njëfarë progresi vitin e kaluar, veçanërisht përmes ngritisjes, në nëntor, të një Komisioni të Posaçëm Parlamentar për Reformën e Drejtësisë për të kryer një proces gjithëpërfshirës dhe tërësor reformash".

Ndërkaq, në korrik 2016 janë miratuar ndryshimet kushtetuese që trajtonë të metat e identifikuara në Analizën e Sektorit të Drejtësisë të përgatitur nga Grupi i Ekspertëve të Nivelit të Lartë, sipas kërkesës së Komisionit të Posaçëm Parlamentar për Reformën e Drejtësisë. Synimi i ndryshimeve kushtetuese është rivendosja e ekuilibrit kushtetues me qëllim që të garantohet funksionimi i sistemit të drejtësisë sipas parimeve të shtetit ligjor dhe të respektohen parimi themelor i kontrollit dhe verifikimit të ndërsjellë të pushteteve.

Fushat e veprimit të identifikuara në Progres Raportin e BE-së, mbi të cilat do të fokusohen veprimet parësore:

Pavarësia e plotë dhe llogaridhënia e gjykatësve dhe prokurorëve nuk garantohet. Administrimi i drejtësisë është i ngadaltë dhe vendimet gjyqësore jo gjithnjë zbatohen. Vitin e ardhshëm, në veçanti, Shqipëria duhet:

- Të forcë llogaridhëni e gjyqtarëve dhe prokurorëve dhe të luftojë korruzionin brenda sistemit të drejtësisë;
- Të demonstrojë progres të mëtejshëm me synim krijimin e precedentëve solidë të hetimeve, ndjekjes penale dhe dënimive në luftën kundër korruzionit dhe krimit të organizuar në të gjitha nivelet;
- Të përmirësojë mekanizmat institucionale për të nxitur përpjekjet për ta sjellë legjisacionin ekzistues për drejtësinë për të mitur në përputhje me standarde ndërkombëtare; të bëjë progres të mëtejshëm me zbatimin e strategisë 2012-2020 për të drejtat e pronësisë dhe proceset e regjistrimit, kthimit dhe kompensimit të pronave.

Në veçanti, Progres Raporti i BE-së ka identifikuar të meta në sistemin gjyqësor që janë renditur në tabelën më poshtë, së bashku me një referencë për Planin e Veprimit (objektivi nën të cilin është përfshirë veprimi përkates)

Koment	Veprimi në Planin e Veprimit
Organet menaxhuuese	
Këshilli i Lartë i Drejtësisë (KLD): Nuk ka dispozitë që të garantojë që të paktën një anëtar i caktuar nga Parlamenti mbështetet nga ndonjë parti e opozitës. Zëvendës Kryetari i KLD-së është i vëtmi anëtar me kohë të plotë i këtij organi. Rregullat për etikën mbeten të paplota.	OBJEKTIVI 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhënieve së institucioneve të sistemit të drejtësisë.
Këshilli i Prokurorëve nuk është një organ plotësisht i formuar për menashimin e karrierës për prokurorët.	
Pavarësia dhe paanësia	
Pavarësia e gjyqësorit është, në praktikë, e kërcënuar nga mënyra shumë e politizuar me të cilën gjyqtarët e Këshillit të Lartë dhe Gjykatës Kushtetuese emërohen dhe kufiri i gjerë i diskrecionit që gëzon KLD-ja në emërimin, promovimin dhe transferimin e gjyqtarëve. Në praktikë, pavarësia e gjyqtarëve dhe prokurorëve është e kufizuar dhe ka raporte të rregullta për drejtësi selektive dhe ndërhyrje politike në çështje gjyqësore.	OBJEKTIVI 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhënieve së institucioneve të sistemit të drejtësisë.
Jo të gjitha gjykatat përdorin sistemin e unifikuar të menaxhimit të rasteve për ndarjen e tyre. Praktikat jo-transparente, si caktimi i rasteve me short, ekzistojnë ende.	OBJEKTIVI 5: Përmirësimi i funksionimit të sistemit të drejtësisë duke siguruar sisteme moderne elektronike dhe lehtësira për zhvillimin e bashkëpunimit të fuqishëm ndërkombëtar.
Gjykatat nuk mbajnë regjistër të rasteve nga të cilat janë përjashtuar gjykatës apo që kanë këruar të përjashtohen. Sistemi i trajtimit të rasteve i shërbimit të prokurorisë, ngritur së fundmi, ende nuk operon plotësisht në vend.	
Llogaridhënia	
Nuk ka monitorim të mjaftueshëm të përputhjes me standardet etike dhe integritetin kur emërohen gjyqtarë dhe prokurorë.	OBJEKTIVI 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhënieve së institucioneve të sistemit të drejtësisë.
Nuk ka këshillim apo trajnim të detyrueshëm gjatë shërbimit për etikën.	OBJEKTIVI 2: Konsolidimi i arsimit ligor dhe trajnimit si dhe specializimi i magjistratëve dhe personelit të gjykatave.
Kuadrit ligor për procedime disciplinore i mungon qartësia dhe procedime të tilla mund të përdoren për të influencuar keq gjyqtarët. Ministri i Drejtësisë ka pushtet i vetëm — dhe liri veprimi — për të ngritur procedime disciplinore kundër gjyqtarëve, që është në kundërshtim me standarde të BE-së.	OBJEKTIVI 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhënieve së institucioneve të sistemit të drejtësisë
Gjyqtarët dhe prokurorët janë të detyruar të deklarojnë pasuritë e tyre çdo vit. Megjithatë, me gjithë rastet e shumta të raportuara të mospërbushjes së kësaj kërkese,	OBJEKTIVI 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhënieve së institucioneve të sistemit të drejtësisë

deri tani nuk janë marrë vendime përfundimtare për sanksione. Gjyqësori perceptohet përgjithësisht si shumë i korruptuar.	së institucioneve të sistemit të drejtësisë.
<p>Profesionalizmi dhe kompetenca</p> <p>Kërkesa e profesionalizmit dhe integritetit nuk reflektohet mjafsheshëm në kriterin ekzistues për gjyqtarët. Janë vendosur kritere për vlerësimin e prokurorëve, por kriteret e qarta dhe transparente për vlerësimin dhe promovimin e gjyqtarëve ende nuk janë miratuar. Vendimet që lidhen me karrierat e gjyqtarëve nuk janë plotësisht transparente dhe jo gjithnjë bazohen mbi merita dhe kritere të tjera objektive.</p> <p>Vitet e fundit, procesi i emërimit të gjyqtarëve të Gjykatës Kushtetuese dhe Gjykatës së Lartë është prishur nga seanca dëgjimore të diskutueshme në Komisionin Parlamentar të Çështjeve Ligjore dhe refuzimet e shpeshta nga Kuvendi të emërimeve presidenciale.</p> <p>Pavarësia de llogaridhënia e sistemit të prokurorisë dobësohet më tej nga fakti se Prokurori i Përgjithshëm emërohet me pëlqimin e një shumice të thjeshtë të Kuvendit. Procedurat për emërimin, promovimin dhe largimin e stafit kyç në zyrën e Prokurorit të Përgjithshëm u mungon transparenca.</p>	OBJEKTIVI 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhënie së institucioneve të sistemit të drejtësisë.
<p>Cilësia e drejtësisë</p> <p>Trajnimet gjyqësore fillestare dhe gjatë shërbimit</p> <p>sigurohen nga Shkolla e Magjistratëve dhe financohen pjesërisht nga donatorë të huaj për shkak të mungesave të vazhdueshme në buxhet. Ekziston një program trajnimi mbi precedentin ligor të Gjykatës Evropiane për të Drejtat e Njeriut, por trajnimi mbi <i>acquis</i> e BE-së është i kufizuar. Shqipëria ende nuk merr pjesë në Rrjetin Evropian të Trajnimit Gjyqësor.</p> <p>Shkolla Kombëtare e Juristëve ende nuk siguron trajnim gjatë shërbimit për juristët.</p> <p>Planifikimi dhe shpërndarja e burimeve administrative dhe financiare brenda gjyqësorit duhet përmirësuar.</p>	OBJEKTIVI 2: Konsolidimi i arsimit ligor dhe trajnimit, si dhe specializimi i magjistratëve dhe personelit të gjykatave
Shumë mqedise gjykatash kërkojnë rinojmë të mëtejshëm. Disa gjykata nuk kanë mjafsheshëm salla gjyqi dhe seancat dëgjimore ende zhvillohen në zyrat e gjyqtarëve, çka rrrit	OBJEKTIVI 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhënie së institucioneve të sistemit të drejtësisë.
	OBJEKTIVI 5: Përmirësimi i funksionimit të sistemit të drejtësisë duke siguruar sisteme

riskun për praktika të korruptuara.	moderne elektronike dhe lehtësira për zhvillimin e bashkëpunimit të fuqishëm ndërkombëtar.
Qasja online e legjislacionit në formë të konsoliduar nuk disponohet. Ekziston një bazë të dhënash precedentësh, por publikimi i vendimeve gjyqësore mbetet i parregullt dhe nuk ka mjete efektive kërkimore. Gjykata e Lartë ka nxjerrë vetëm pak rregulla që unifikojnë precedentët ligjorë. Sistemi për njoftimin e palëve dhe dëshmitarëve është i papërshtatshëm.	OBJEKTIIVI 5: Përmirësimi i funksionimit të sistemit të drejtësisë duke siguruar sisteme moderne elektronike dhe lehtësira për zhvillimin e bashkëpunimit të fuqishëm ndërkombëtar,
Ligji mbi Ndërmjetësimin siguron një mekanizëm alternativ për zgjidhjen e mosmarrëveshjeve, por adresimi te ndërmjetësimi është i rrallë.	OBJEKTIIVI 8: Përmirësimi i cilësisë së shërbimit të profesioneve ligjore dhe vendosja e një kuadri ligjor për arbitrazhin.
Efikasiteti	
<p>Kohëzgjatja e përgjithshme e procedimeve nga fillimi deri te vendimi përfundimtar mbetet një shqetësim i madh. Nuk ka mekanizëm efektiv monitorimi dhe ka një mungesë të përgjithshme kapaciteti për të prodhuar të dhëna të qëndrueshme statistikore.</p> <p>Dispozitat e paqarta të Kodit Civil dhe Kodit të Procedurës Penale reduktojnë gjithashtu efikasitetin e gjykatave.</p> <p>Përqindja e rasteve të zgjidhura, pra raporti i rasteve të zgjidhura me rastet e reja të regjistruara është rritur vitet e fundit me disa diferenca sipas llojit të gjykatës. Rastet e mbledhura mbeten të shumta, veçanërisht në gjykatat administrative dhe në Gjykatën e Lartë.</p>	OBJEKTIIVI 4: Rritja e efikasitetit të sistemit gjyqësor penal dhe masave antikorruption përmes konsolidimit të misionit, statusit dhe funksioneve të institucioneve të drejtësisë penale.

Fushat e identikuara të veprimit janë njojur dhe reformat thelbësore në legjislacion, procedurat, proceset dhe sistemet bazohen në strategjinë e sektorit tonë, në masat e duhura të identikuara dhe në planin zbatues të bazuar në Strategjinë dhe planin tonë të veprimit.

Objektivat Strategjike

Strategja ka tetë objektiva strategjike të nivelit të lartë:

- **OBJEKTIVI 1:** Forcimi i pavarësisë, efikasitetit, efektivitetit dhe llogaridhëncës së institucioneve të sistemit të drejtësisë.
- **OBJEKTIVI 2:** Konsolidimi i arsimit ligjor dhe trajnimit, si dhe specializimi i magjistratëve dhe personelit të gjykatave.
- **OBJEKTIVI 3:** Përmirësimi i operimit të sistemit gjyqësor duke forcuar efikasitetin, transparencën dhe qasjen e tij në përputhje me standardet evropiane.
- **OBJEKTIVI 4:** Rritja e efikasitetit të sistemit gjyqësor penal dhe masave antikorrupsion përmes konsolidimit të misionit, statusit dhe funksioneve të institucioneve të drejtësisë penale.
- **OBJEKTIVI 5:** Përmirësimi i funksionimit të sistemit të drejtësisë duke siguruar sisteme moderne elektronike dhe lehtësira për zhvillimin e bashkëpunimit të fuqishëm ndërkombëtar.
- **OBJEKTIVI 6:** Shtimi i mbrojtjes së të drejtave të njeriut në sistemin ndëshkimore.
- **OBJEKTIVI 7:** Përmirësimi i funksionimit të Ministrisë së Drejtësisë dhe institucioneve të saj vartëse.
- **OBJEKTIVI 8:** Përmirësimi i cilësisë së shërbimit të profesioneve ligjore dhe vendosja e një kuadri ligjor për arbitrazhin.

Këto objektiva përputhen me SKZhI 2015-202 që deklaron vizionin e mëposhtëm lidhur me sektorin e drejtësisë: "Shqipëria: një vend i bazuar te shteti ligjor, garantuese e të drejtave të njeriut dhe lirive themelore, me një sistem drejtësie të hapur dhe të barabartë që garanton drejtësi për të gjithë" me objektivat e mëposhtme strategjike:

1. Konsolidimi i pavarësisë dhe efikasitetit të gjyqësorit,
2. Rritja e transparencës dhe konsolidimi i besimit publik të drejtësia ,
3. Përmirësim i mëtejshëm i shërbimeve publike dhe ekzekutimit privat, si dhe performanca e shërbimeve ligjore,
4. Arritja e të drejtave personale bazë dhe shndërrimi i ndëshkimit penal për qëllime ri-edukimi,
5. Përmirësimi i mëtejshëm i infrastrukturës së burgjeve dhe elementeve të sigurisë në burgje, si dhe i sistemeve të paraburgimit në përputhje me standardet ndërkombëtare dhe konventat, instalimi i kamerave në gjithë institucionet ndëshkimore dhe shndërrimi gradualisht i strukturave për të mitur në struktura të hapura osc pjesërisht të hapura.
6. Ngritja e një baze elektronike të dhënat për të burgosurit përmes softuerit të sistemit për të kërkuar dosjet, ndërlidhja online e burgjeve vendore dhe qendrave të paraburgimit dhe institucionit qendror të sistemit të menaxhimit të bazës së të dhënavës dhe statistikave, informative.

KREU III: POLITIKAT

Në përputhje me vizionin, prioritetet strategjike dhe qëllimet, ky kapitull trajton politikat që do të ndërmerrin përfundimtarit qëllimin. Politikat janë të formuluara në kuptim të objektivave specifike që duhen arritur ose masave që duhen arritur përfundimtarit qëllimit. Çdo masë është detajuar më tej në aktivitetet. Çdo aktivitet buxhetohet në përputhje me rrethanat, është programuar në kohë dhe i është caktuar një institucion përgjegjës (shih Planin e Veprit).

Objktivi 1: Forcimi i pavarësisë, efikasitetit dhe llugardhënieve së institucioneve të sistemit të drejtësisë

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e quartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Përmirësimi i statusit të të gjithë gjuqtarëve dhe prokurorëve të të gjitha niveleve, duke përfshirë asistent magistratët / këshilltarët ligjorë në bazë të standardeve evropiane përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës
- Zbatimi i ndryshimeve të sistemit të standardeve evropiane përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës
- Krijimi i një inspektorati të veçantë të pavarur të ngarkuar me përgjegjësinë përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës
- Riorganizimi i hartës së gjyqësorit dhe prokurorisë, si edhe të policisë gjyqësore dhe shpërndarja e gjykatave, në përputhje me ndarjen e re territoriale, numrin e popullsisë dhe çështjeve të prapambetura gjyqësore me qëllim që të forcohen roli dhe funksionimi i gjykatave dhe të garantohet qasja në drejtësi
- Zbatimi i kuadrit të ri ligjor përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës
- Përmirësimi i funksionimit të KLD dhe zgjerimi i fushës së kompetencave të tij, duke i vënë gjykatat më të larta nën ombrellën e tij dhe duke zgjeruar funksionet në lidhje me TIK, buxhetin gjyqësor, administrimin gjyqësor, raportimin dhe marrëdhëniet me publikun në bazë të standardeve evropiane dhe ndërkombëtare
- Krijimi i KLP dhe ngritura e kapaciteteve përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës
- Përmirësimi i efikasitetit të Gjykatës së Lartë dhe zvogëlimi i numrit të çështjeve të prapambetura
- Mbështetje përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës
- Mbështetje përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës
- Mbështetje përfundimtarit qëllimit të zhvillimit të karrierës objektive, transparente dhe sipas meritës

Objektivi 2: Konsolidimi i arsimit dhe formimit ligjor si edhe specializimi i magjistratëve dhe personelit të gjykatave

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e qartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Krijimi i një kuadri ligjor për një provim shteti për avokatët si parakusht për ushtrimin e profesionit (për magjistratët, prokurorët, avokatët, noterët, përbaruesit, avokatët e shtetit dhe nëpunësit civilë)
- Thellimi dhe zgjerimi i gamës së aktiviteteve formuese të Shkollës së Magjistraturës, në lidhje me:
 - o Formim bazë të gjyqtarëve dhe prokurorëve kandidatë (specializim më të thelluar, profesionalizëm dhe përmirësim të profesionalizmit dhe etikës) - trajnim i vazhdueshëm për gjyqtarët dhe prokurorët - trajnim filestar dhe i vazhdueshëm për kategori të ndryshme të punonjësve të gjykatës - programe të detyrueshme të trajnimit për stafin e institucioneve që kryejnë funksione ndihmëse.
- Transformimi gradual i Shkollës së Magjistraturës në një qendër burimore dhe pikë takimi e legjisacionit të Bashkimit Evropian dhe legjisacionit evropian për të Drejtat e Njeriut.

Objktivi 3: Përmirësimi i funksionimit të sistemit gjyqësor duke forcuar efikasitetin, transparencën dhe qasjen në pajtim me standarde evroplane

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e qartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Përmirësimi i legjisacionit me qëllim rritjen e efikasitetit të procedurave gjyqësore veçanërisht në drejtim të:
 - o Përmirësimi i sistemit të njoftimeve; - sigurimi i mjeteve për parandalimin e shtyrjes së gjykimeve, - futja e procedurave të përshpejtura - filtrimi i kritereve, - kërkimi i arsyetimit në të njëjtën kohë me vendimin e gjykatës / me shpalljen e vendimit - publikimi elektronik në kohë i vendimeve gjyqësore.
- Krijimi i një sistemi të arsyeshëm dhe proporcional të tarifave gjyqësore për të siguruar financimin e shërbimeve të drejtësisë, si dhe garantimin e qasjes në gjykatë.
- Krijimi i një sistemi të drejtë dhe funksional të ndihmës ligjore për individët dhe grupet në nevojë
- Përmirësimi i marrëdhënieve mes medias dhe gjykatave dhe sigurimi i qasjes publike në informacionin me interes publik.

Objektivi 4: Rritja e efikasitetit të sistemit të drejtësisë penale dhe masave antikorrupsion përmes konsolidimit të misionit, statusit dhe funksioneve të institucioneve të drejtësisë penale

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e qartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Rritja e pavarësisë së brendshme dhe të jashtme të prokurorëve dhe prokurorisë duke shqyruar kompetencat e hetimit dhe përfaqësimit të prokurorisë në gjykatë dhe duke nxitur kontrollin efektiv dhe ekilibrin e këtyre kompetencave nga ana e strukturave përgjegjëse
- Krijimi dhe vënia në funksionim e e një strukture të Specializuar Antikorrupsioni në nivel kombëtar përbërë nga policia, prokuroria dhe gjykata.
- Zbatimi i ndryshimeve në Kodin e Procedurës Penale në harmoni me standarde evropiane.
- Përmirësimi i legjisacionit penal në përputhje me standarde evropiane.
- Forcimi i kapaciteteve të PP për të kryer procesin e dekriminalizimit në mënyrë efektive siç parashihet me ligj.
- Mbështetje për strategjinë e përgjithshme antikorrupsion në kuadër të Ministrisë dhe sistemit të drejtësisë për të arritur një nivel performance në përputhje me standarde evropiane

Objktivi 5: Përmirësimi i funksionimit të sistemit të drejtësisë duke siguruar procedurat dhe lehtësirat moderne të sistemeve elektronike për zhvillimin e bashkëpunimit të fushishëm ndërkombëtar

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e qartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Krijimi i një platforme TIK për funksionimin e sistemeve elektronike të gjyqësorit
- Përmirësimi i funksioneve të TIK dhe shërbimeve mbështetëse për sistemet elektronike të gjyqësorit
- (Krijimi i qendrës së centralizuar të mbështetjes së funksionimit të TIK (ITOSC) që do të mbulojnë sistemet TIK të gjykatave, KLD, KLP, HIC, Këshilli i Emëriteve)
- Zbatimi i një sistemi të ri të menaxhimit të çështjeve të gjykatave (ICMIS)
- Përmirësimi i funksionimit të sistemit të menaxhimit të çështjeve të shërbimit të prokurorit (CAMS) dhe përshtatja e tij me ndryshimet organizative të institucionit
- Përmirësimi i informacionit statistikor siguruar nga sistemet e menaxhimit të çështjeve gjyqësore si një zgjidhje e përkohshme deri në funksionimin e ICMIS
- Krijimi i një sistemi elektronik publikimi pranë Qendrës së Botimeve Zyrtare
- Krijimi i një sistemi të ri përbarimi për të përbushur standarde bashkëkohore evropiane.
- Përmirësimi i funksionimit të sistemit të vuajtjes së dënit duke siguruar sistemet e nevojshme të teknologjisë deri në vitin 2020.

- Përmirësimi i kushteve të punës në PP dhe prokuroritë e qarqeve sipas standardeve bashkëkohore
- Përmirësimi i kushteve të punës në gjykata sipas standardeve bashkëkohore

Rritja e efektivitetit të hetimit për të përbushur standardet ndërkombëtare, duke rritur efikasitetin dhe decentralizimin e përgjimit

Objktivi 6: Përmirësimi i mbrojtjes së të drejtave të njeriut në sistemin ndëshkimore

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e qartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Shtimi i mundësive për punësim të të burgosurve dhe ofrimi i programeve të riaftësimit dhe ri-integrimit në bazë të praktikave më të mira evropiane
- Ulja e mbipopullimit në burgje dhe paraburgim në përputhje me standardet evropiane
- Garantimi i mbrojtjes së të drejtave themelore të të burgosurve me probleme të shëndetit mendor.
- Përmirësimi i nivelit të burimeve njerëzore të caktuara për riaftësimin e të burgosurve
- Forcimi dhe përmirësimi i shërbimit të provës me standarde moderne evropiane.
- Përmirësimi i sigurisë fizike të burgjeve, si dhe parandalimi dhe mbikëqyrja e komunikimit nga ana e të burgosurve. Përcaktimi i një niveli të pranueshëm të kualifikimit për drejtorët e burgjeve
- Krijimi i MIS të centralizuar për GDP

Objktivi 7: Përmirësimi i funksionimit të Ministrisë së Drejtisës së institucioneve të saj vartëse

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e qartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Rritja e kapacitetit të Departamentit të Kodifikimit në Ministrinë e Drejtisës, duke përdorur gjyqtarët dhe prokurorët e komanduar në departamentin e kodifikimit dhe duke kontribuar me këshilla për projektet e ndryshme ligjore
- Rritja e kapacitetit të Departamentit për Bashkëpunim Ndërkombëtar në MD, duke shtuar ekspertizë të jashtme
- Forcimi i kapaciteteve të MD për të përgatitur rregullimin e legislacionit vendas sipas *acquis communautaire*
- Shtimi i ekspertizës së specializuar të Institutit të Mjekësisë Ligjore
- Rritja e kapaciteteve institucionale dhe profesionale të Komitetit Shqiptar të Birësimit
- Hartimi dhe krijimi i sistemeve të menaxhimit, aktiviteteve operacionale dhe të kontrollit dhe funksionimit financiar të Ministrisë së Drejtisës së institucioneve të tjera (KLD, KLP,

Inspektorati i ri, Këshilli i Emëritave) për t'u mundësuar të administrojnë procesin e reformës.

- Lidhur me objektivin 6, do të sigurohet mbështetje për të gjitha institucionet e reja dhe të ndryshuara, për të siguruar zbatimin e sistemeve të reja të menaxhimit, aktivitetet operacionale dhe kontrolluese dhe funksionimin financiar të Ministrisë së Drejtësisë (KLD, KLP, Inspektorati i ri, Këshilli i Emëritave) për t'u mundësuar të administrojnë procesin e reformës.
- Krijimi i një sistemi për kryerjen e vlerësimit të ndikimit rregullator të legjislacionit dhe lidhjen me politikat sektoriale
- Krijimi i një sistemi për kontrollin e korruptionit në aktet ligjore dhe projekt-aktet ligjore.
- Përmirësimi i sistemit të njohësimit publik dhe konsultimit të legjislacionit.
- Forcimi i Departamentit të Inspektimit të institucioneve të varësisë dhe profesioneve të lira

Objektivi 8: Përmirësimi i cilësisë së shërbimit të profesioneve juridike dhe krijimi i një kuadrit ligjor për arbitrazh

Ky objektiv do të arrihet përmes masave treguese të mëposhtme, në bazë të një analize të mangësive përkundër standardeve të Bashkimit Evropian dhe kërkesave të komunitetit ndërkombëtar. Është e qartë se Ministri dhe qeveria do të duhet të bien dakord me drejtimin e politikave dhe implikimet e burimeve.

- Përmirësimi i komunikimit me anë të TIK mes avokatëve dhe gjykatave.
- Zbatimi i kuadrit legjislativ për noterët, duke garantuar një autonomi më të madhe të Dhomës së Noterëve dhe duke përfshirë p.sh. organizimin e Dhomës së Noterëve, përgatitjen e noterëve kandidatë për profesionin, rritjen e autonomisë së dhomës, rritjen e profesionalizmit të noterëve, p.sh. nëpërmjet përmirësimit të vazhdueshëm dhe riorganizimit të provimit të licencimit të për noterëve.
- Forcimi i ndjekjes disiplinore të noterëve, në veçanti forcimi i organeve disiplinore dhe zbatimi i rregullave të qarta dhe pa kompromis kundër korruptionit, duke përfshirë masa të trepta procedurale (pezullimin dhe heqjen e licencës). Forcimi i dispozitave për sigurimin profesional të noterëve.
- Përgatitja e noterëve kandidatë për profesionin duke përmirësuar trajnimin e detyrueshëm fillestar dhe të vazhdueshëm për noterët, duke përfshirë p.sh. e-justice (drejtësia online)
- Zejerimi dhe forcimi i shërbimeve të ofruara nga noterët nëpërmjet digjitalizimit të plotë të veprimitarisë së tyre.
- Forcimi i kapaciteteve të shërbimit përmbarimor në optikën profesionale, operacionale dhe financiare.
- Përmirësimi i kapacitetet e sistemit të përmbarimit privat
- Forcimi i rolit të ndërmjetësve dhe përmirësimi i kuadrit ligjor për zbatimin e ndërmjetësimit në procedurat civile, tregtare, familjare penale dhe administrative

KREU IV: NDIKIMI FINANCIAR

Kostoja e përgjithshme për zbatimin e Planit të Veprrimit për vitin 2017-2021 për Reformën e Sektorit të Drejtësisë është vlerësuar në 98,385,653 Euro, të cilat shpërndahen si më poshtë mbi lojet e shpenzimeve dhe viteve:

Kategoria	2017	2018	2019	2020	2021	Totali	% e totalit të përgjithshëm
Kapitale	6,666,978	14,425,000	9,836,000	5,240,000	3,619,922	39,787,900	40,44%
Pagat	5,286,060	5,346,060	12,066,260	12,106,260	46,910,900	46,910,900	47,68%
Trajime	885,000	260,000	310,000	222,000	195,000	1,872,000	1,90%
Shpenz. tjera aktuale	1,919,713	707,285	2,172,285	2,590,285	2,425,285	9,814,853	9,98%
Totali i Përgjithshëm	14,757,751	20,738,345	24,384,545	20,158,545	18,346,467	98,385,653	100,00%

Për të trajtuar qëndrueshmërinë financiare, Plani i Veprrimit, i cili është i lidhur me Strategjinë e Sektorit të Drejtësisë, është kostuar dhe pjesërisht është buxhetuar. Elcistojnë disa çështje financiare të qëndrueshmërisë që rezultojnë nga ndryshimet në legjisacion, si dhe në strukturën institucionale të sistemit të drejtësisë, duke quar në krimin e institucioneve të reja, riorganizimi i të tjera edhe rritjen e statusit të aktoreve të sistemit të drejtësisë, kryesisht gjyqtarë dhe prokurorë, duke rritur pagat e tyre dhe përfitime dhe garanci të tjera. Punësimi të personelit të ri, rritje e pagave aktuale dhe shpenzimet e mirëmbajtjes për sistemet e reja të TI-së krijojnë një barri të vazhdueshme në buxhetin e shtetit.

Në mënyrë që të vlerësojmë më mirë qëndrueshmërinë financiare të reformës, në tabelën e mëposhtme analizohen burimet e financimit dhe hendeku finanziar gjatë periudhës së zbatimit 2017-2021 nga qëllimet dhe objektivat:

Qellimi/Objektivi	Kostoja Totale në EURO	FINANCIMI				Dhomat, institucionet e tjera public	Hendeku financiar
		Buxheti shitet	Emancimi i pjesshëm	Donatorët			
Totali i Përgjithshëm	98,385,653	3,302,000	1,334,000	1,015,000	449,000	92,285,653	
QELLMII 1 - FORCTMI I PAVARESISE, EFICIENTES, EFKASTITETT DHE PERGJEGJESSË SË INSTITUCIONEVE TË SISTEMIT TË DREJTËSISË							
Objektivi 1.01 Rritja e statusit të të gjithë gjyqtarëve dhe prokuroreve të të gjitha nivelave, duke përfshirë ndihmës magjistratë / këshilltarë ligjore sipas standardeve evropiane, duke signuar emërim të bazuar në meritë, smërim dhe transparentë dhe zhvillim të karrierës. (Përfshin gjykaten kushtetuese). Krijimi i një qasjeje të zhvillimit të karrierës për të gjithë profesionistët brenda sistemit gjyqësor	27,426,684	80,000	0	20,000	275,000	0	41,707,581
Objektivi 1.02 Zhvatimi i ndryshimeve të sistemit dhe ndryshimeve organizative, me qellim përmirësimin e funksionimit dhe efikasitetit në funksion të ndryshimeve kushtetuese	452,171	0	75,000	0	0	0	377,171
Objektivi 1.03 Themelimi i një inspektorati unik të pavavar i ngarkuar me përgjegjësinë për të hetuar sjetjet disiplinore të gjyqtarëve dhe prokurorëve dhe për të zhvilluar shërbime të tjera të inspektorimit në gjykata dhe prokurori në përpunje me standartet evropiane.	7,352,857	0	120,000	185,000	0	0	7,047,857
Objektivi 1.04 Riorganizimi i harrës gjyqësore dhe prokuroriale, si dbe i policiës gjyqësore dbe shpërndanja e gjykatave në pajtim më ndajen e re territoriale, numrin e populsisë dbe numrin e këndeve të pazgjidhura të gjykatave me qellim forcimin e roli dbe funksionimit të gjykatave Dhe për të siguruar qasje në drejtësi	274,000	0	24,000	0	0	250,000	
Objektivi 1.05 Themelimi i një kuadri ligjor për rritjen, forcimin dbe përmirësimin e organizimit të gjykatave dbe administratës gjyqësore për të përmoshur standartet evropiane të praktikës së mirë	230,000	0	210,000	20,000	0	0	0
	3,595,872	0	50,000	-40,000	0	3,505,872	

Qellimi/Objektivi	FINANCIMI					Dhomat, institucionet e herra publike	Hendeku financiar
	Kostoja Totale në EURO	Buxheti i shëtitit	Financimi i pjesëm	Donatorët			
Objektivi 1.06 Rritja e funksionimit të KLGJ-së dhe zgjerimi i fushëveprimit të kompetencave të tij, duke sjellë gjykatat më të larta në kuadër të fushëveprimit dhe zgjerimit të funksioneve, p.sh. në lidhje me TI, buxhetin gjyqësor, administratën gjyqësore, raportimin dhe marrëdhënien me publikun bazuar në standartet evropiane dhe ndërkombëtare	3,049,997	0	40,000	10,000	0	2,999,997	
Objektivi 1.07 Themelimi i HPC dhe ngrija e kapaciteteve për të përmeshtur standardet moderne evropiane dhe për të zhvatuar ndryshimet e fundit legislative	10,000	0	10,000	0	0	0	0
Objektivi 1.08 Rritja e efikasitetit të gjykatës së lartë dhe zvogëlimi i numrit të lendeve të mbetur në përputhje me standartet e njohura evropiane për efikasitetin e gjykatave	110,000	0	110,000	0	0	0	0
Objektivi 1.09 Themelimi i Këshillit të Emërimit të Drejtësisë për të rishikuar CV-të e anëtarëve të institucioneve të drejësise, të cilat zgjidhen nga Kuvendi me qellim të reduktimit të ndikimit politik (organ i posaçem)	200,000	0	0	0	0	200,000	
Objektivi 1.10 Përmirsimi i sistemit arkivor të gjyqësorit përmes zhbatimit dhe funksionimit të arkivave të gjykatave qendrore	5,825,000	0	30,000	0	0	5,795,000	
QELLIMI 2 - KONSOLIDIMI I ARSIMIT DHE TRAJNIMIT LIGJOR DHE SPECIALIZIMIN E MAGJISTRATEVE DHE PERSONELIT TË GJYKATËS	40,000	0	30,000	0	0	10,000	
Objektivi 2.1 Zhbatimi i kuadrit ligjor për një provim shtetëror për avokatë si parakusht për profesionet ligjore (magjistratë, prokurori, avokatë, notarë, përbartues, avokatë shtetërorë dhe nëpunës civilë	305,000	0	0	0	0	305,000	
Objektivi 2.2 Thellimi dhe zgjerimi i fushës së aktiviteve trajnuese të Shkollës së Magjistraturës, në lidhje me - trajnimin fillostar të gjyqtarëve dhe prokurorëve të kandidatëve (specializim më i thelluar, profesionalizëm, profesionalizëm dhe etikë) - trajnime të vazhdueshme për gjykatësit dhe prokurorët,							

Qëllimi/Objektiv	Kostoja Totale në EURO	FINANCIIMI				Dhomat, institucionet, e tjera publike	Hendeku financiar
		Bushjeti shteti	Financimi pleshshëm	Donatorët			
përfshire të drejten e BE-së - Trajnim i fillostar dhe i vazhdueshëm për kategoritë e ndryshme të punonjësve të gjykatave, - programe trajnimi të destrueshme për stafin e institucioneve që kryejnë funksione ndlithme	Objektivi 2.3 Transformimi gradual i Shkolles së Magistraturës në një qender burimore dhe pike takimi për të Drejtë e Njeriut	5,480,000	0	0	0	0	5,480,000
QELLIMI 3 - GARANTIMI I TRANSPARENCA DHE QASIA E SISTEMIT GJYQESOR DHE E DREJTJA PER ZBATIMIN E PROCESIT JURIDIK NE PERPUTHEME standardet evropiane	EFIKASTETITI, 1	4,637,000	0	12,000	10,000	10,000	4,605,000
Objektivi 3.1 Përmirësimi i legjislativit në mënyrë që të përmirësohet efikasiteti i procedurave gjyqësore, sidomos nga: Përmirësimi i sistemit të mofitave, - sigurimi i rrejetave që parandalojnë shtyjen e gjykimit - fujen e procedurave të përshtpjehuara - kriteret e fitimit - arsyetimin e arsyetimit njëkohësisht me vendimin e gjykalës / me shpaljen e vendimit	17,000	0	2,000	5,000	0	10,000	
Objektivi 3.2 Vendosja e një sistemi të arsyeshëm dhe proporcional të takave gjyqësore, me qellim të sigurimit të financimit të shërbimeve të drejtësise, si dhe garantimin e qasjes në gjykate.	10,000	0	0	0	10,000	0	0
Objektivi 3.3 Krijimi i një sistemi të ndihmës juridike falas dhe funksionale për individet dhe grupet në nevojë	4,575,000	0	10,000	5,000	0	4,560,000	
Objektivi 3.4 Përmirësimi i marrëdhënieve me mediat gjyqësore dhe sigurimi i qasjes së publikut në informata për rastet e interesave publike.	35,000	0	0	0	0	0	35,000
QELLIMI 4 - RBTIA E EFKASTETIT TË SISTEMIT TE DREJTESISE PENALE DHE MASAVE KUNDER KORRUPTIONIT PËRMES KONSOLIDIMIT TË MISIONIT, STATUSIT DHE FUNKSIONEVE TË INSTITUCIONEVE TË DREJTËSISË PENALE	9,524,670	0	50,000	135,000	0	9,339,670	

Qellimi/Objektivi	Kostoja Totalë në EURO	FINANÇIMI			Dhomat, institucionel e tjera publike	Hendeku financiar
		Buxheti i shtetit	Financimi pjesshëm	Dotatorët		
Objektivi 4.1 Rritja e pavarësisë së brendshme dhe të jashtme të prokurorëve dhe prokurorisë (në standartet evropiane), duke shqyrtuar kompetencat e hetimit dhe përfaqësimit të prokurorisë në gjykatë dhe duke nxjarr kontrollin dhe balancimin efektiv të këtyre kompetencave nga strukturat përgjicjese	40,000	0	20,000	0	0	20,000
Objektivi 4.2 Themelimi i një strukturë të specializuar kundër korupsionit në nivel kombëtar, i përbërë nga policia, prokuroria dhe gjykatat.	8,956,425	0	0	100,000	0	8,856,425
Objektivi 4.3 Amendimet dhe miratimi i Kodit të Procedurës Penale për ta sjellë atë në përpunje me Standartet Evropiane.	75,000	0	0	10,000	0	65,000
Objektivi 4.4 Përmirësimi i legjislacionit penal në përpunje me standartet evropiane	65,000	0	30,000	0	0	35,000
Objektivi 4.5 Forcimi i kapaciteteve të PP-së për të kryer në maturë efektive procesin e dekriminalizimit, siç parashikohet në Ligj	363,245	0	0	0	0	363,245
Objektivi 4.6 Mbështetja e strategjisë së përgjithshme kundër korupsionit brenda Ministrisë dhe sistemit të drejësisë për të arritur një nivel të performancës organizative në përpunje me standartet evropiane	25,000	0	25,000	0	0	0
QELLIMI 5 - PERMIRESIMI I FUNKSIONIMIT TË SISTEMIT TË DREJTËSISË NGA OFRIMI I PROCEDURAVE ME SISTEM ELEKTRONIK MODERN PËR ZHVILLIMIN E BASHKËPUNIMIT TË FORTE NDERKOMBËTAR	21,378,302	2,860,000	8,689,922	20,000	0	9,808,380
Objektivi 5.01 Ndertimi i një platforme IT për funksionimin e sistemeve elektronike të gjyqësorit	2,600,000	0	0	0	0	2,600,000
Objektivi 5.02. Permiresimi i operacioneve të TI-së dhe shërbime mbështetese për sistemet elektronike në gjyqësor (Vendosja e një operacioni të centralizuar IT dhe qendra	528,380	0	0	0	0	528,380

Qellimi/Objektivi	Kostoja Totali në EURO	Borxheti shëtit	Financimi pjesshëm	FLNANCIMI		Dhomat institucionet e tjera publike	Hendeku financiar
				I pjesshëm	Donatorët		
mbeshtetëse (ITOSC) që mbulon sistemet e II të gjykatave, HPC, HPC, HPC dhe Këshilli i Emritimit)							
Objektiyi 5.03 Zbatimi i sistemit të gjykatave / sistemit të menaxhimit të qëshqjeve të gjykatave (ICMIS) plotësisht funksional	3,090,000	0	0	0	0	3,090,000	
Objektiyi 5.04 Rrjaja e funksionalitetit të sistemit të menaxhimit të lëndave të Shërbimit të Prokurorit (CAMS) dhe përshtatjen e tij me ndryshimet organizative të institucionit	750,000	0	0	0	0	750,000	
Objektiyi 5.05 Rrjaja e efikasitetit të proceseve të rasteve të ndihmës se ndarjejelle juridike (MLA)	640,000	0	0	0	0	640,000	
Objektiyi 5.07 Permisësimi i informacionit statistikor të ofruar nga sistemi e menaxhimit të qëshqjeve gjyqësore (Vendosja e një shërbimi statistikor të integruar si një zëjdje e përkohshme derisa ICMIS të jetë operacionale.)	210,000	0	0	0	0	210,000	
Objektiyi 5.08 Ngrija e sistemit të publikimit elektronik të Qendrës se Publikimeve Zyrtare	560,000	360,000	200,000	0	0	0	0
Objektiyi 5.09 Ngrija e një sistemi të ri për sistemin përmbarimor për të përmbyshur standardeet moderne evropiane.	60,000	0	0	0	0	60,000	
Objektiyi 5.11 Permisësimi i funksionimit të sistemit penitenciar, duke siguruar sistemet e nevojshme të teknologjisë den në vitin 2020.	2,500,000	2,500,000	0	0	0	0	0
Objektiyi 5.12 Permisësimi i kushteve të punës ndaj standardeve moderne në Prokurormë e Përgjithshme dhe në zyrat e prokurorive të mëdha	30,000	0	30,000	0	0	0	0
Objektiyi 5.13 Permisësimi i kushteve të punës ndaj standardeve moderne (nga Ndërtimi i ndërtesave të reja për gjykatat e mëposhtme)	8,459,922	0	50,000	0	0	8,409,922	
Objektiyi 5.14 Rrjaja e efektivitës së hetimeve për të përmbyshur standardeet ndërkombëtare, duke marrur efikasitetin dhe decentralizimin e përgjimeve	1,950,000	0	0	20,000	0	1,930,000	

Qellimi/Objektivi	Kostoja Tani te EURO	FINANCIJMI			Dhomat, institucionet e tjera publike	Hendeku financiar
		Buxheti shitet	Financimi pjesshem	Donatorët		
Qellimi 6. ZHVILLIMI I MBROJTJES SE TË DREJTAVE TE NERIUT në sistemin penitenciar	11,148,000	362,000	55,000	10,000	290,000	10,431,000
Objektivi 6.1 Rrjta e mundësise për punësimin e të burgosurve dhe ofrimi i programave të edukimit / programave të afësive jetësore sipas standardeve evropiane	290,000	0	0	0	290,000	0
Objektivi 6.2 Ujja e mbipopullimit dhe përmirësimi i kushteve në burgje dhe paraburgjin sipas standardeve evropiane	1,350,000	0	0	0	0	1,350,000
Objektivi 6.3 Garantimi i mbrojtjes së të drejtave themelore të paraburgosurve me probleme të shëndetit mendor.	8,026,000	0	0	10,000	0	8,016,000
Objektivi 6.4 Përmirësimi i nivelit të barimeve njëzetore të ndara për rehabilitimin e të burgosurve	17,000	12,000	5,000	0	0	0
Objektivi 6.5 Forcimi dhe përmirësimi i shërbimit të provës me standarde moderne evropiane	1,095,000	50,000	0	0	0	1,045,000
Objektivi 6.6 Përmirësimi i sigurisë fizike të burgjeve, si dhe parandalimi dhe mbikëqyrja e komunikimit nga të paraburgosurit. Përveç kësaj, vendosja e një nivelit të pranueshëm të kualifikimit për drejtoren e burgjeve	350,000	300,000	50,000	0	0	0
Objektivi 6.7 Vendosja e MJS-it që centralizuar për GDP-në QELLIMI 7 - PERMIRESMI I FUNKSIONIMIT TE MINISTRISË SE DREJTËSISË DHE INSTITUCIONEVE TË VARESISË, INSTITUCIONEVE TË REJA OSE TE NDRISSHUARA	20,000	0	0	0	0	20,000
Objektivi 7.01 Rrjta e kapacitetit të departamentit të kodifikimit ne MD, duke përdorur gjykatat, dhe prokuroret e dergurat ne departamentin e kodifikimit dhe duke shtruar këshilla të jashtme për draftet e ndryshme ligjore	827,100	0	20,000	0	0	807,100
Objektivi 7.02 Forcimi i kapacitetit të MD-së, në mënyrë që të perqartet për përshtatjen e legjislacionit kombëtar me acquis communautaire	88,000	0	28,000	0	0	60,000
	50,000	0	0	0	0	50,000

Qillimi/Objektivi	Kostoja Totale në EURO	FINANCIIMI			Domat institucionet e tjera publike	Hendeku financiar
		Bashket i shtetit	Financimi pjesshëm	Donatorët		
Objektivi 7.03 Rritja e eksperitës së specjalizuar të Institutit të Mjekësisë Ligjore	25,000	0	0	0	0	25,000
Objektivi 7.04 Rritja e kapacitetave institucionale dhe profesionale të Komitetit Shqiptar të Birsimit	110,000	0	0	110,000	0	0
Objektivi 7.05 Hartimi dhe krijimi i sistemeve të menaxhimit, aktiviteve operative dhe kontrolluese dhe funksionimit finansiar të Ministrisë së Drejtësisë dhe institucioneve të tjera për tu mundësuar atyre që të menaxhojnë procesin e reformës	160,000	0	0	160,000	0	0
Objektivi 7.06 Mbështetje do t'u ofrohet të gjitha institucioneve të reja dhe të ndryshuara për të siguruar zhvatum e sistemeve të funksionimin financier të Ministrisë së Drejtësisë për të mundësuar menaxhimin e procesit të reformës (lidhur me objektivin 5)	260,000	0	0	260,000	0	0
Objektivi 7.07 Ngritura e një sistemi për kryjen e ndikimit regulator të legjisacionit dhe lidhjeve me politikat sektoriale	260,000	0	0	35,000	0	225,000
Objektivi 7.08 Themelimi i një sistemi për shqyrtimin e korrapacionit të akteve ligjore dhe projekti-ligjeve	540,000	0	10,000	0	0	530,000
Objektivi 7.09 Rritja e sistemit të njoftimit publik dhe konsultimi i legjisacionit	410,000	0	0	0	0	410,000
Objektivi 7.11 Forcimi i Departamentit të Inspektimit të Institucioneve të Pavarura dhe të profesioneve të lira QELLIMI 8 - PËRMIRËSIMI I CTËSISË SË SHËRBIMIT TË PROFESSIONEVE LIGJORE DHE KRIJIMI I KUADRIT LIGJOR PËR ARBITRAZHIN	441,000	0	210,000	0	149,000	82,000
Objektivi 8.01 Pëmrirësimi i komunikimit të bazuar në TI midis avokatëve dhe gjukatave	10,000	0	10,000	0	0	0
Objektivi 8.02 Zbatimi i Kuadrit legislativ për noterët, duke përfshirë, p.sh. organizimin e dhomes së noterëve, përgatitja e noterëve kandidate për profesionin. Sigurimi i rritjes së autonomisë së dhomës. Rritja e profesionalizmit të noterëve,	7,000	0	0	0	0	7,000

Qellimi/Objektivi	Kostoja Totale në EURO	FINANCIMI				Dhomat, institucionet e tjera publike	Hendeku financiar
		Busheti i shitet	Financimi pjesshëm	Donatorët	Dhomat, institucionet e tjera publike		
p.sh. përmes përmisësimit të vazhdueshëm dhe riorganizimit të ekzaminimit të licencës notariale	25,000	0	0	0	0	10,000	15,000
Objektivi 8.03 Forcimi i procedimit disiplinor kundër noterëve, në vëçanti përmes forcimit të organeve disiplinore dhe fitjes së irregullave të qarta dhe kompromis anti-korrupsion, duke përfshirë masa të mëpta procedurale (pezullimi dhe heqja e licencës). Forcimi i dispozitave për sigurimin profesional të noterëve	0	0	0	0	0	0	0
Objektivi 8.04 Përgatitja e kandidatit për profesionin e Notarit duke përmirësuar trajnimin e vazhdueshëm filastar dhe të detyrueshëm për notaret, përfshirë drejtësinë elektronike	320,000	0	200,000	0	0	120,000	0
Objektivi 8.05 Zgjerimi dhe forcimi i shërbimeve të duhura për noterë, nëpërmjet digitalizimit të plotë të aktivitetit të tyre.	60,000	0	0	0	0	0	60,000
Objektivi 8.06 Forcimi i kapacitetit të shërbimit përmbarimor publik nga perspektiva profesionale, operacionale dhe financiare	10,000	0	0	0	0	10,000	0
Objektivi 8.07 Përmirësimi i funksionimit të sistemit të përbartimit privat ejet	9,000	0	0	0	0	9,000	0
Objektivi 8.08 Forcimi i rolit të ndërmjetësive dhe përmirësimi i kuadrit ligjor për zbatimin e ndërmjetësimit në procedurat civile, irektare, familjare dhe penale, si dhe administrative							
Totali i Hendekut finansiar proj 92,285,653 Euro është shpërndarë si vijon gjatë vitave sipas kategorive të shpenzimeve dhë vitiit të zbatimit të Strategjisë:							
Kategoria	2017	2018	2019	2020	2021	Total Euro	Totali i Hendekut finansiar
Kapitale	5,256,978	12,675,000	9,836,000	5,120,000	3,539,922	36,427,900	4,581,339
Paga	5,286,060	5,346,060	12,066,260	12,106,260	12,106,260	46,916,900	6,296,061
Tragjime	250,000	65,000	115,000	35,000	35,000	540,000	72,360
Shpenz te lira rrethore	1,025,713	61,285	2,084,285	2,320,285	2,365,285	8,406,553	1,226,418
Totali i përgjithshëm	11,458,751	19,096,345	24,102,515	19,581,545	18,946,467	92,285,653	12,366,275

Ndërsa është kryer një analizë afatmesme e ndikimit financiar të Strategjisë së Sektorit të Drejtësisë për sa i perket shpenzimeve (sidomos kostot e pagave që rezultojnë nga krijimi i institucioneve të reja), kursimet që do të gjenerohen si rezultat i masave të reformës ende nuk janë vlerësuar në detaje. Kursimet e mundshme mund të rezultojnë nga lufta kundër korruptionit dhe fitimet e efikasitetit që rezultojnë nga automatizimi. Këto kursime, megjithatë, do të hyjnë në fuqi vetëm pas investimeve dhe si rrijedhojëmund të llogariten vetëm në një masë shumë të kufizuar për periudhën e zbatimit të Strategjisë.

Masat e të ardhurave janë planifikuar për financimin e një pjese të shpenzimeve për zbatimin e Strategjisë. Masat kryesore të të ardhurave do të përbëhen nga rregullimi i taksave gjyqësore - dhe kjo është parashikuar në Planin e Veprimit - por nivelet e tarifave konkrete mbeten për t'u përcaktuar në ndryshimet ligjore që aktualisht janë pezull.

Për të eliminuar efektin financiar (hendekun financiar), është krijuar një fond rezervë për vitet 2017-2020. Duke marrë parasysh një fond rezervë të parashikuar për vitin 2021 në të njëjtën vlerë si për vitin 2020, fondej shtesë nga Buxheti i Shtetit për plotësimin e hendekut financiar janë si më poshtë:

	LEK	EURO
Fondi rezervë 2017	500,000,000	3,731,343
Fondi rezervë 2018	1,000,000,000	7,462,687
Fondi rezervë 2019	1,800,000,000	13,432,836
Fondi rezervë 2020	2,200,000,000	16,417,910
Fondi rezervë 2021 (parashikuar)	2,200,000,000	16,417,910
Totali	7 700 000 000	57,462,686

Kjo zvogëlon hendekun financiar si më poshtë:

Shuma	në	EURO
Kostot totale për zbatimin e Strategjisë	98,385,653	
Hendeku financiar para fondit rezervë	92,285,653	
Hendeku financiar pas Fondit Rezervë	34,822,967, specifikisht 35% të kostove totale	

KREU V; MONITORIMI DHE ANALIZIMI I ZBATIMIT TË STRATEGJISË DHE PËRFSHIRJES SË GRUPEVE TË INTERESIT

Sistemet e kontrollit / Monitorimi i zhvilluar nga Ministria

Ministria e Drejtësisë menaxhon mekanizmin institucional për monitorimin e Strategjisë Ndërsektoriale të Drejtësisë. Mekanizmi institucional për monitorimin e strategjinë mbledh dhe analizon raportet periodike për zbatimin e planit të veprimit të këtij dokumenti strategjik. Çdo institucion raporton mbi nivelin e zbatimit të çdo politike dhe aktiviteti, problemet e hasura dhe vlerësimin e progresit të strategjisë në tërësi. Për rrjedhojë, mekanizmi do të vendosë lidhur me masat korriguese, institucionin përgjegjës për korrigim dhe sankzionet e duhura. Për këtë qëllim, mekanizmi do të analizojë për secilin aktivitet treguesit e performancës, të tilla si raportet e vlerësimit, rekomandimet, pyetësorët e plotësuar, pasojat e shkaktuara.

Raportimi periodik i monitorimit dhe zbatimit të strategjisë bотohet në faqen zyrtare të Ministrisë së Drejtësisë.

Mekanizmi institucional për monitorimin e kësaj strategje do të sigurohet nëpërmjet krijimit të një strukture të veçantë, në përbëjen e të cilit do të jenë:

- Zëvendësministri i Drejtësisë
- 5 përfaqësues nga Ministria e Drejtësisë
- 1 përfaqësues nga Ministria e Financave
- 1 përfaqësues nga Këshilli i Ministrave që mbulon çështjet e koordinimit të dokumenteve strategjike;
- 1 përfaqësues nga Këshilli i Lartë Gjyqësor
- 1 përfaqësues nga Këshilli i Lartë i Prokurorisë
- 1 përfaqësues nga Inspektorati i Lartë
- 1 përfaqësues nga Gjykata Kushtetuese
- 1 përfaqësues nga Zyra e Prokurorit të Përgjithshëm
- 1 përfaqësues nga Shkolla e Magjistraturës
- 1 përfaqësues nga Avokati i Popullit
- 1 përfaqësues nga Dhoma Kombëtare e Avokatisë;
- 1 përfaqësues nga Dhoma Kombëtare e Noterëve;
- 1 përfaqësues nga Dhoma Kombëtare e Shërbimit të Përmbarimit Gjyqësor Privat
- 1 përfaqësues nga Dhoma Kombëtare e Ndërmjetësve

Gjithashtu, përfaqësuesit e misioneve të huaja që asistojnë institucionet e sistemit të drejtësisë, si dhe përfaqësues të shoqërisë civile, janë të ftuar të marrin pjesë në mbledhjet e grupit të monitorimit.

Mekanizmat e monitorimit në nivel teknik

Zbatimi i Strategjisë do të monitorohet nëpërmjet sistemit të vlerësimit të performancës dhe rezultateve, si pjesë e Sistemit qeveritar të Planifikimit të Integruar (SPI). SPI përbëhet nga një grup parimesh funksionale për të garantuar që planifikimi i politikave të qeverisë, buxhetimi dhe

monitorimi të jenë të lidhura dhe të veprojnë në mënyrë efikase. SPI është sistemi kryesor kombëtar i vendimmarjes për përcaktimin e drejtimeve strategjike dhe shpërndarjen e burimeve. Ai udhëzon PBA-në dhe procesin e buxhetit vjetor, duke ofruar objektivat e politikave, të cilat përfshihen në udhëzimet e Ministrisë së Financave për përgatitjen e buxhetit nga të gjitha ministritë dhe agjencitë.

Monitorimi i strategjive sektoriale dhe ndërsektoriale është kryer përmes një sistemi të monitorimit të rezultateve, Matricës së Vlerësimit të Performancës, e cila mbështetet në qëllimet e politikave dhe objektivat e programit.

Në rastin e sektorit të drejtësisë, përgjegjësitë institucionale për planifikim strategjik - dhe në parim, për monitorimin e mëvonshëm - i ka aktualisht grupi ndërsektorial i punës për reformën në drejtësi.

Në nivelin më të detajuar, Ministria e Drejtësisë dhe agjencitë e tjera zbatuese do të jetë përgjegjëse për zbatimin dhe monitorimin e treguesve në kompetencë të tyre, duke kryasuar objektivat e treguesve të performancës të planifikuara me ato aktuale.

Treguesit e performancës do të krijohen nga struktura e monitorimit për të arritur objektivat e mëposhtme:

Objktivi	Standardet / Pikat kryesore	Objektivat për vitin 2017	Objektivat për vitin 2021
Pavarësi, efikasitet dhe llogaridhënie e përmirësuar e institucioneve të sistemit të drejtësisë (Objktivi 1)	E paqartë ndarja e pushteteve mes ekzekutivit dhe gjyqësorit.	Të hartoherët kuadri ligjor që garanton pavarësi më të madhe dhe mekanizma më të fuqishëm të llogaridhënieve.	
Arsim dhe formim i konsoliduar ligjor si edhe specializim i gjyqtarëve dhe personelit të gjylkatës (Objktivi 2)	Sistem i dobët i llogaridhënieve për gjyqësorin.	Të hartoherët kuadri i përmirësuar ligjor dhe institucional	Institucionet e sistemit të drejtësisë veprojnë në mënyrë të pavarur dhe më efikase.
Funksionim i përmirësuar i sistemit gjyqësor duke forcuar efikasitetin, transparencën dhe qasjen në përputhje me standarde evropiane (Objktivi 3)	Shkolla e Magjistraturës nuk i ka kapacitetet për të përballuar kërkuesat e reformës në drejtësi	Legjislacioni të garantojë qasjen e duhur në sistemin e drejtësisë për qytetarët dhe transparencën	Shkolla e Magjistraturës trajton me efikasitet të gjitha kërkuesat për trajnime bazë dhe të vazhdueshme.
Efikasitet i shtuar i sistemit të drejtësisë	Qasje e mangët për qytetarët në	Misioni, statusi dhe funksionet e	Institucionet e sistemit të drejtësisë

penale dhe masave antikorrrupsion nëpërmjet konsolidimit të misionit, statusit dhe funksioneve të institucioneve të drejtësisë penale (Objektivi 4)	sistemin e drejtësisë	institucioneve të drejtësisë penale të jenë të përaktuara qartë në legjislacionin e ri dhe / ose të përmirësuar.	janë të arritshme dhe transparente për publikun.
Funksionim i përmirësuar i sistemit të drejtësisë duke siguruar procedurat dhe lehtësirat moderne të sistemeve elektronike për zhvillimin e bashkëpunimit të fuqishëm ndërkombëtar (Objektivi 5)	Institucionet e drejtësisë penale të pafta për të luftuar krimin e organizuar dhe korrrupsionin.	Modeli dhe planifikimi i nevojshëm i prokurimit ekziston	Kapacitetet e institucioneve të sistemit të drejtësisë penale janë forcuar në mënyrë të konsiderueshme.
Mbrojtje e shtuar e të drejtave të njeriut në sistemin ndëshkimor (Objektivi 6)	Institucionet e sistemit të drejtësisë të papajisura me infrastrukturën e nevojshme TIK.	Legjislacioni të garantojë respektimin e duhur të të drejtave të njeriut në institucionet ndëshkimore.	Efikasiteti i luftës kundër krimit të organizuar dhe korrrupsionit është siguruar.
Funksionimi i përmirësuar i Ministrisë së Drejtësisë dhe institucioneve të saj vartëse (Objektivi 7)	Mbrojtje e mangët e të drejtave të njeriut në sistemin ndëshkimor, veçanërisht në lidhje me të miturit apo të burgosurit me probleme të shëndetit mendor.	Të ekzistojë struktura e re organizative	Sistemet TIK janë instaluar dhe funksionojnë si duhet në të gjitha institucionet e sistemit të drejtësisë.
Cilësi e përmirësuar e shërbimit të profesioneve juridike dhe krijim i një kuadri ligjor për arbitrazh (Objektivi 8)	Struktura organizative e Ministrisë së Drejtësisë duhet të përballet me sfidat e reformës në drejtësi.	Të përmirësohet legjislacioni që rregullon profesionet juridike të lira.	Trajtimi i duhur i të ndaluarve, të miturve dhe të ndaluarve me probleme të shëndetit mendor në qendrat e paraburgimit.

8.09.f	Zbatimi i irregullave të reja të kuadrit ligor për ndërmjetësit	<i>Chamber of Mediators</i>					0
8.09.g	Përgatitja e broshurave informuese	<i>Chamber of Mediators</i>	4,000				4,000
8.09.h	Organizimi i fushatave të ndërgjegjësimit	<i>Chamber of Mediators</i>		5,000			5,000
Grand Total		14,757,751	20,738,345	24,384,545	20,158,545	18,346,467	98,385,653

Draft legislation to regulate the establishment of a bailiffs archive for securing files when the bailiff loses his licence, dies or retires	Chamber of private bailiffs						0
<u>Objective 8.09 Strengthening the role of mediators and improvements of the legal framework for the application of mediation in civil, commercial, family and criminal and administrative proceedings</u>							
8.09.e Adoption of the draft by the Parliament	Parliament						0
8.09.f Implementation of the new rules of the legal framework for mediators	Chamber of Mediators						0
8.09.g Preparation of information brochures	Chamber of Mediators		4,000				4,000
8.09.h Awareness campaigns	Chamber of Mediators			5,000			5,000
Grand Total		14,757,751	20,738,345	24,384,545	20,158,545	18,346,467	98,385,653

	2017	2018	2019	2020	2021	Total
GAP	11,858,751	18,896,345	24,102,545	19,581,545	18,046,467	92,285,653
RESERVE FUND		7,462,687	13,432,836	16,417,910	16,417,910	53,731,343
GAP AFTER RESERVE FUND	11,858,751	11,233,658	10,669,709	3,163,635	1,628,557	38,554,310
Costs moved from 2017 into 2018		3,000,000				
RESULTING GAP for the MBTF 2018-2020		14,233,658	10,669,709	3,163,635		

Explanation: EUR 8 million estimated for 2017 will not be spent. They are composed of EUR 5 million for new/additional salary costs (of which max. EUR 1 million might be spent) and EUR 3 million of other costs (mainly smaller capital costs for IT, and also some training and other current expenditure). Those 3 million should be moved to 2018

Formati 61x86/8

Shtypshkronja KRISTALINA
Tiranë, 2016

Gjimmi 420 lekë